JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1856. **Woensdag 8 October.** **N°. 81.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . f 12,50.
» » » *Java* . . . . » 15,—.
» » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods *Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.*

Op de voordragt van Onzen Minister van Kolonien, van den 7den Junij 1856 la. H no, 31;

Gelet op Ons besluit van 24 October 1850 no. 64, betreffende de ontginning van delfstoffen bevattende gronden in Nederlandsch-Indie;

Willende, naar aanleiding van art. 62 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie, vastgesteld bij de wet van 2 September 1854, staatsblad no. 129, mede overgaan tot het stellen van regels, volgens welke de Gouverneur-Generaal gronden voor den landbouw in huur kan uitgeven;

Den Raad van State gehoord (advies van den 27 Junij 1855 no. 21):

Gelet op het nader rapport van Onzen Minister van Kolonien, van 1 Julij 1856 la. H no. 19;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Gronden op het eiland Java, ter beschikking van het Gouvernement, en niet door de inlanders entgonnen noch als gemeene weide of uit eenigen anderen hoofde, tot de dorpen of dessa's behoorende, kunnen door den Gouverneur-Generaal in huur worden uitgegeven aan Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen, die, volgens de algemeene bepalingen, bevoegd zijn zich te vestigen ter plaatse waar de gronden gelegen zijn.

Behoudens de overige hier genoemde voorwaarden, kunnen op de eilanden buiten Java, waar zulks tot dus ver gebruikelijk was of nader nuttig wordt geacht ook aan anderen dan Europeanen en daarmede gelijk gestelde personen, gronden [illegible] van dit Ons besluit, in huur worden uitgegeven.

Art. 2. De huurder is verpligt het gehuurde zooveel mogelijk zelf te beheeren;

Hij mag het beheer niet aan een ander opdragen, noch zijne regten bij zijn leven overdragen, zonder toestemming van het Gouvernement.

Art. 3. Gaan de regten des huurders door zijn overlijden over op eenen [illegible] ingevolge Art. 1, niet bevoegd is om eigen hoofde gronden in huur te ontvangen, dan moet door dezen of van zijnentwege worden voorzien in het beheer, ten genoege van het Gouvernement.

Bij gebreke hiervan wordt in het beheer op zijne kosten door het Gouvernement voorzien.

Art. 4. De uitgifte der gronden heeft niet plaats vóór dat:

a. de gronden van Gouvernementswege zijn opgenomen en, voor zooveel de plaatselijke omstandigheden dit vereischen, zijn opgemeten en in kaart gebragt.

b. [illegible] gronden:
  1o. door inlanders ontgonnen;
  2o. behoorende tot het grondgebied van bepaalde dessa's en door de bewoners dier dessa's gebruikt wordende, hetzij als gemeene weide, hetzij tot eenig ander doel, met uitsluiting van de bewoners van andere dessa's;
  3o. welker uitgifte zou strijden met de belangen der naburige inlandsche bevolking, of met de belangen van het Gouvernement.

c. aan belanghebbenden de gelegenheid tot kennisneming van ingekomen verzoeken of van 's Gouvernements voornemen tot uitgifte is verschaft, door tijdige aankondiging in het officieel gedeelte der Javasche Courant en door aanplakking op de hoofdplaats van het gewest, waarin de gronden gelegen zijn.

Die aankondiging en aanplakking vermelden tevens, of de verhuring al dan niet, door middel van uitbesteding zal geschieden.

Art. 5. Geene uitgifte van gronden op het eiland Java heeft plaats, dan onder zoodanige voorwaarden, dat worde voorgekomen alle inbreuk op de inrigting van het inlandsch dorpsbetuur en op den regtmatigen invloed der inlandsche hoofden.

Op de eilanden buiten Java wordt dit voorschrift toegepast voor zooveel de plaatselijke omstandigheden dit vereischen.

Art. 6. De verhuring geschiedt, zonder Onze voorafgaande magtiging, voor niet meer dan twintig achtereenvolgende jaren.

De huurder is bevoegd, na verloop van drie vierde gedeelten van den huurtijd, verlenging aan te vragen. De beschikking op die aanvrage volgt binnen den tijd van één jaar na de indiening.

Behoudens verkregen regten of aanspraken, wordt ook op aanvrage om verlenging van huur toegepast het bepaalde in het laatste lid van art. 4.

Art. 7. Op den gehuurden grond mogen worden geteeld alle producten door algemeene verordeningen of door het huurcontract niet bepaaldelijk uitgesloten.

Zonder toestemming van het Gouvernement mogen de gronden tot geen ander einde dan tot den landbouw worden gebruikt.

Deze toestemming wordt niet geweigerd, voor zoover gebouwen noodig zijn voor den huurder en zijn gezin, of ten dienste van den landbouw zelven.

Art. 8. Voorschotten, onder welke benaming ook, worden door het Gouvernement den huurder niet verleend.

Art. 9. In elk huurcontract wordt bepaald of, en zoo ja, onder welke voorwaarden de vestiging eener blijvende bevolking op de verhuurde gronden zal worden toegelaten.

Art. 10. De huurder verschaft zich de noodige arbeiders door vrijwillige overeenkomst.

Elke overeenkomst strijdig met het daaromtrent in het huurcontract bepaalde, is nietig.

Art. 11. Behalve om andere redenen, is het Gouvernement bevoegd ontbinding van het huurcontract te vorderen, wegens mishandeling of slechte behandeling der inlanders door toedoen of nalatigheid van den huurder of van dengeen dien hij het beheer heeft opgedragen.

Onze Minister van Kolonien is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, tot informatie.

's Gravenhage den 3den Julij 1856.

WILLEM.

De Minister van Kolonien,
P. MIJER.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, beveelt de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie (den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord), dat dese in het staatsblad van Nederlandsch-Indie geplaatst, en dat daarvan, voor zooveel noodig, vertalingen in de Inlandsche en Chinesche talen worden aangeplakt.

Gelast voorts alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving van het bovenstaande Koninklijke besluit de hand te houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te *Buitenzorg, den* 3*den September* 1856.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

[Staatsblad no. 64.]

Civiel Departement.

Ontslagen.

Op zijn verzoek eervol, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de omgaande regter in de 4de afdeeling Mr. *J. C. van Haastert.*

ADVERTENTIE.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal geene audientie zal verleenen op [illegible] ten 9 ure, aan het gouvernements hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den adjudant van dienst.

BUITENZORG, den 2*den October* 1856.

De Majoor-Adjudant,
BERING LIESBERG.

Advertentien.

De assistent-resident van het Zuider- en Oosterkwartier der Ommelanden van Batavia maakt bekend, dat gedurende de nu aangevangen herstellingen aan den beerenweg, van af het landgoed Djapan tot aan den bazaar Tanabang, geene karren en pedatties op dien weg zullen worden toegelaten; ook niet de zandsuigen, aan welke zulks, uit aanmerking van de soort der te vervoeren goederen, tot dus verre was toegestaan; zullende de karren en pedatties dienen gebruik te maken van den voor gemeld traject bestaanden pedattieweg.

De resident der Preanger-Regentschappen maakt bekend, dat op een nader te bepalen dag ten zijne burele te Tjiandjoer publiek zal worden verpacht de afstand der aan het gouvernement gedurende het aanstaande jaar 1857 geleverd wordende areng suiker.

Landmail van October.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert belanghebbenden, dat het mailstoomschip in October den 11den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Vrijdag den 10den October aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Postkantoor.

Op Donderdag den 9den dezer zullen postpakketten worden gesloten voor Borneo's Westkust per stoomboot *Ambon* gezagvoerder *Hugenholtz.*

De daarmede te verzenden brieven kunnen worden bezorgd dien dag tot 's middags 5 ure, aan het postkantoor te Weltevreden tot 4 ure aan dat in de stad.

Vendutien.

Donderdag 9 October, voor het commissiehuis van *Gebr. Reealje & Co.*

Op het Heemradenplein, à 2 pCt. vendusalaris, door *John Pryce & Co.*

Dingsdag 14 October, tegen 4 pCt. vendusalaris, voor een der pakhuizen van *Metzendorff, Wilmans & Co.*, aan de Groote Rivier door *Vaupel & Co.*

en

In de Harmonie, des avonds ten 7 ure, door *Lange & Co.*

Zaturdag 18 October, te Meester Cornelis, voor de woning vroeger toebehoord hebbende aan den chinees *Tio Tekhaai*, op Tana Rende.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 2 tot en met den 6 October 1856.

MARINE HOTEL. *W. O. A. van Bennekom*, van Lampong. — *P. Swaan*, van Idem. — *E. Letzer*, van Idem. — *ten Ham*, van Idem. — *D. L. Hooglandt*, van Batavia. — *F. C. Fiever*, en Echtgenoot, van Rotterdam. — Mejufr. *P. H. Fiever*, van Idem. — *W. F. van Ommeren*, van Idem. — *Haagsma*, van Samarang.

JAVA HOTEL. *J. M. van der Vaart*, van Rotterdam.

HOTEL WILLEM II. *Appelius*, uit het Hospitaal. — *A. Baumert*, van Samarang. — *H. Spoeder*, van Harderwijk. — *H. G. Munster*, van Brussel. — *Le Febure*, van Leijden.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. van Eede*, van Samarang. — *D. H. Kamhoot*, van Rotterdam. — *J. N. Barckt*, van de Reede. — *J. Admiraal*, van Soerabaija. — *M. Hendink* en Echtgenoot, van Buitenzorg.

Advertentien.

Gehuwd:

W. A. C. ARDESCH

en

Jonkvrouwe J. D. GOLDMAN.

AMBOINA, 6 *Augustus* 1856. (2367)

Getrouwd:

Mr. H. KLEIN
weduwnaar van S. H. B. CANTZ,

met

M. J. F. C. CANTZ.

BATAVIA, 24 *September* 1856. (2459)

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *L. W. van Blommestein, Hoekstra.*

AMBOINA, *den* 1 *September* 1856. (2506)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *A. F. van Meeverden, Hofland.*

SOEMENAP, 6 *September* 1856. (2451)

Bevallen van eene DOCHTER, *C. C. Scherius, Nagel.*

PROBOLINGO, 12 *September* 1856.
Eenige kennisgave. (2482)

Bevallen van eene DOCHTER, *M. F. van Kricken*, geboren *Blair.*

PROBOLINGO, 25 *September* 1856. (2471)

[illegible] (vervolg.)

»Gij staat met hem op een goeden voet, zoo 't schijnt.''

»Luister slechts. Eenige dagen geleden schreef hij mij uit Francfort: Ik deel u een belangrijk berigt mede, namelijk, dat ik een goede partij voor u ken; aanstaanden Zondag over acht dagen moet gij zorg dragen u te bevinden in het Rheinsche Hof, waar ik u nadere inlichtingen zal geven omtrent deze belangrijke aangelegenheid, en ziet — hier ben ik om hem te hooren! De hemel geve, dat hij het voor mij bestemde vrouwelijke exemplaar tevens medebrenge! 't Is waarschijnlijk eene diep bedroefde weduwe, die reikhalzend naar een trooster uitziet.''

»Nog even los van aard als vroeger! En weet gij dan of ze u zal willen hebben?''

»Wat is dat voor vraag! Ik, de deugdlievende Eduard, bijgenaamd Don Juan, zou ik niet in staat zijn een hartje te veroveren, dat reeds vooraf eenigzins, om zoo te spreken, is geschikt gemaakt om in liefde voor mij te ontvlammen, zoodra ik mij vertoon?''

»Maar indien de booze zich er eens mede bemoeide. Gij weet hoe 't kwaad zijn meester loont, en gij met uwe tallooze liefdeshistories. . . .''

»Ten dien opzigte kan mijn geweten mij niet in het geringste beschuldigen. Al mijne vroegere meisjes zijn verzorgd; 't is zonderbaar als ik naga, hoe goed zij wegkomen! Ik heb nog nooit moedwillig een dergelijke betrekking doen ophouden; in tegendeel steeds bedaard afgewacht, dat het meisje mij den zak gaf of dat eene of andere buitengewone omstandigheid tusschen beide kwam. Ik verlaat nimmer een meisje, zij verlaten mij. — Nauwelijks is zoo iets treurigs voorgevallen of het meisje gaat weg als rook; in een ongelooflijk korten tijd is zij gehuwd. Geraakt het nog meer bekend, dat het tot eene wezenlijke aanbeveling strekt, wanneer een meisje vroeger met mij heeft verkeerd, dan zult ge nog zien, dat ik eindelijk niet in het openbaar zal kunnen verschijnen dan onder bescherming van een paar agenten van policie. Geloof me, niettegenstaande gij eenigen twijfel schijnt te voeden aan den goeden afloop der zaak, verklaar ik u hier plegtig, dat ik het hart mijner aanstaande zal winnen, al zou ik hier onder dezen kastanjeboom drie malen achtereen den vertwijfelden herder of den bloeddorstigen tyran moeten spelen.''

Eduard was warm geworden, toen hij van zijne vroegere overwinningen sprak; en kleurde hij de zaak voorbedachtelijk met veel te levendige verwen, er straalde niettemin eene groote mate van ingenomenheid met zich selven in door. Dit alles bragt Alfred echter niet van zijn stuk, want hij gaf hem daarop het navolgende antwoord: »je verdient eene ferme tuchtiging, vooreerst om je blufferij, ten tweede om je los en ligtzinnig gedrag, en ten derde om het ongestoorde geluk, dat gij tot heden hebt gehad. Zoo waar, er is een zeker iets, dat mij zegt: de roede is reeds bereid, waarmede gij gestraft zult worden.''

»In Gods naam dan!'' hernam Eduard. »Allah illah allah,'' God is groot, zeggen de Turken, maar gij zijt zijn profeet Mohammed niet. Om je te toonen, hoe zeker ik van mijn zaak ben, verbind ik mij plegtig om den linkerkant van mijn baard af te scheren, mij de eerste de beste vrouw, die je mij aanwijst, aan te schaffen en met een half geschoren gelaat te voet de gansche stad van het eene tot het andere einde door te gaan, indien ik niet slaag in hetgeen ik zal ondernemen. — Maar zotternij genoeg gepraat. Zeg mij eens, wat is de oorzaak, dat zulk een solide handelaar als gij zijn kantoor in de sombere stad Keulen verlaat en den Rijn opkomt; toch niet de tentoonstelling van bloemen?''

»Eene bloem.''

»Zijt ge bloemist geworden? Dat is mij geheel nieuw! Of hebt je 't oog op dezen of genen prijs?''

»Juist, ik hoop, dat ik een prijs zal behalen.''

»En welke modebloem heeft uwe zinnen betooverd? Is het eene azalia, een rhododendrum, eene erica, eene camelia? Of geeft ge u af met zulk soort van gemeene alledaagsche dingen, als rozen, hyacinthen en narcissen?''

Bevallen van een' ZOON, *M. C. Gonggrijp, Wolvekamp.*

KAMPONG MALAYOE, 2 *October* 1856. (2441)

Bevallen van eene DOCHTER, *J. H. Schmidt, de Serière.*

CHERIBON, TANGKIEL, 2 *October* 1856.

Eenige kennisgave. (2488)

Op den 14den Augustus 1856 overleed te Leyden, mijnen geliefden vader, den Heer *Nicolaus Jacobus Sanders* in den gezegenden ouderdom van 82 jaren.

(2487) J. P. N. SANDERS, *Pastoor.*

SAMARANG, 29 *September* 1856.

Op den 30sten September 1856 overleed te Batavia, ten huize van den heer *A. A. Reed*, de WelEdelGestrenge heer **C. L. Hartmann**, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, gepensionneerd Hoofd Ambtenaar, diep betreurd door zijne weduwe en verdere betrekkingen.

Eenige kennisgave. (2452)

VENDUTIE

Op Donderdag den 9 October 1856,

voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*, van eenige tafelserviezen, dessertstellen en thee serviezen, kramerijen, glaswerk, linnen voor heeren jassen, zakdoeken, gebloemde sprejen, sarongs, hoofddoeken, enz.

En voor rekening van belanghebbende

44 vaten gemalen en gewasschen krijt.

9 » geele oker.

10 » hul rood. (2463)

Op de Vendutie van Donderdag den 9 dezer

voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.* zal mede voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

12 kisten inh.: Haring in flesschen.

6 » » Bokkings in blik.

1 kist » Anchovis in flesschen.

4 kisten » Vruchten op Brandewijn.

2 » » Confituren.

8 » » Elixir.

voorts **een partijtje Snuif** Imperiale van Mr. *Bertarelli*, een en ander bij kleine kavelingen. (2502)

Hout-Vendutie

op Donderdag den 9 October 1856,

op het Heemradenplein à 2 pCt. Vendusalaris, van eene groote partij Jattiehouten Balken, Doodkistplanken, Duigen, enz.

(2468) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE

op Maandag 13 October 1856,

wegens vertrek, voor een huis op het Molenvliet schuins tegenover de Gang Ketapang, door *van Slooten, Morgan & Co.*,

van diverse meubelen, bestaande uit hang- en tafellampen, stoelen, tafels, banken, kasten, spiegels en schilderijen, voorts nog eene bendie en 3 goede hardloopende bendiepaarden. (2500)

Vendutie

op Maandag den 13 October 1856,

voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*,

van 8 balen Rood Adrianopel Garen No. 28 en No. 30, Flanel, Molton Dekens, Rijtuig Passement, Haardoek, Slendangs, Hoofddoeken, Manilla Sigaren No. 3, Waskaarsen van het merk Brandon, 1 partijtje Lood en Zink, 200 blikken Witte, Roode en Geele Verw, 50 kistjes Cognac, Engelsche Zadels, Wagen- en Bendietuigen; en voor rekening van belanghebbenden: 40 Balen Goeniezakken, meer en minder beschadigd aangebragt. (2505)

Vendutie

Op Dingsdag 14 October 1856,

tegen 4 pCt. vendusalaris,

voor een der pakhuizen van de Heeren **Metzendorff, Wilmans & Co.** aan de Groote Rivier door *Vaupel & Co.* van:

restant Provisien, Dranken enz., afkomstig van het Bremer schip **MARTHA**,

alsmede:

20 picols geel Koper in dunne Platen, circa 400 picols IJzer, Patjoel, divers IJzerwerk en Gereedschappen, divers Glaswerk, Kramerijen, Eau de Cologne, Eau de Lavende, Kantoorboeken, Manila Sigarenkokers, zijde Parapluis, kleine linnen Zakken, Franjes, Koussen en Sokken, linnen en wollen Broekenstof, Schotsgoed voor Kinderkieltjes, Tafelkleeden, diverse Lijnwaden, Fromage de Gruyère, Mostaard, Provisiën in blik, benevens 100 vaten à 4 doz. Eng. bier en wat verder te voorschijn zal worden gebragt,

en

ten 11 ure precies, voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan en op order van den gezagvoerder **J. H. Shiernau** het gekoperd en kopervast Bremer schip **MARTHA** lang 116 voet, breed 24 voet 10 dm., diep 17 voet 8 dm., groot 262 gemeten lasten, zooals het ter reede is liggende met deszelfs geheelen inventaris, waarvan de specificatie ter inzage ligt bij de ondergeteekenden.

(2448) VAUPEL & Co.

VENDUTIE

op Woensdag 15 October 1856,

wegens vertrek voor het woonhuis van den WelEd. Heer *Tentée*, door *van Slooten, Morgan & Co.*, op het Molenvliet,

van een netten en wel geconserveerden inboedel, bestaande uit fraaije spiegels en schilderijen, stoelen, banken, tafels, ledikanten, engelsche hang- en tafellampen, martevanen, een bijzonder mooije leksteen, een sextant, een stel kaarten van den geheelen archipel, 3 spannen goede wagenpaarden en 2 wagens, etc. (2499)

Vendutie

op Woensdag den 15 October,

wegens vertrek, ten huize van den 1ste Luitenant **Schlüter**, te Indramayoe,

van eenen zeer netten inboedel, bestaande uit een stel mahoniehouten meubelen, als: stoelen en banken, consoles, tafels, knapen en waschtafel met marmeren bladen, een toilet, kroon-, hang- en staande lampen, spiegels, schilderijen, kasten, ledikanten, buffet, pleet-, kristal- en glaswerk, mahoniehouten speeltafels, Bimanesche wagenpaarden, een toerwagen en palankijn, alsmede tuigen, enz., enz. (2467)

Vendutie

op Maandag den 20 October 1856,

voor het Commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*,

die op daartoe bekomene last van hunne principalen op gemelden datum voor rekening van belanghebbenden *à tout prix* publiek zullen verkoopen de ondervolgende pas aangevoerde artikelen, als:

Een **Bonheur du Jour.**

Twee **Ameublementen**, bekleed met Velours d'Utr.

Twee **Kamer-Ameublementen**, bekleed met leder.

Twee **Cleopatra's**, bekleed met leder.

Een **Buffet-Étagère** van Palissander hout met spiegels.

Een **Buffet** met wit marmeren blad.

Twee **Secretaires.**

Drie ronde **Tafels** met marmeren bladen.

100 stuks **Gravures** in rijk vergulde Lijsten.

4 paren **Spiegels.**

Een factuur Fransch **Pleetwerk**, bestaande uit **Bladen, Bouilloirs, Likeurstellen, Blaadjes** met **Trommels, Blakers, Kandelaars** met stolpen, **Schoteldeksels, Inktkokers** en **Broodmanden**

Twee cristallen Dessert-Serviezen.

Vier Tafel Serviezen voor 18 personen.

Vierkante **Karpetten** en **Alcatieven, Tafelkleeden**, een partij **Borduurwol** bij kleine kavelingen en eenige gouden Cylinder Horologien.

Alle deze goederen zijn nieuw, in eenen perfecten staat en van heden af te bezigtigen. (2501)

Op eenen nader te bepalen dag

zullen in het openbaar verpacht worden, over de jaren 1857, 1858 en 1859,

1o. De Tjoekee ...... op het land Tjawie.

2o. De Tjoekee ...... » » Tjiedjeroek.

3o. De kleine Middelen » » Tjiedjeroek.

(2481)

Jolis Agréments, &.

Blancs, Roses, Bleus et autres, Assortiment de Broderies blanches, Tapisseries commencées, Patrons, Robes fantaisies, chez

(2493) M. JANET.

Per „HENRIETTA" van Rotterdam

Ontvangen:

Partij **Hammen**, **Rookvleesch**, **Ossen ribben** en **zoete Melksche Kazen.**

(2510) ABEELEN, DENNISON & Co.

à Comptant:

Geraffineerde Suiker,

1 en 2, in Manden van 30 en 40 pond, à *f* 9,— per mand.

BROODSUIKER (10 pond) No. 1, à *f* 3,— gestampt bij verkieting.

Bij

(2495) CHAMA, LAUGIER & ESMIOL.

In kommissie ontvangen:

eene factuur ongezette **Diamanten** en **Brillanten**, zeer goedkoop verkrijgbaar bij

(2446) VAUPEL & Co.

Pas ontvangen:

gras boter, hammen, rookvleesch, z. m. kaas, 150 manden echt selterwater en haantjes bier *van Rendorp.*

(2447) VAUPEL & Co.

Allemansgading Soerabaya

PAS ONTVANGEN

Engelsche hang- en stallampen voor olie, voorts ... Bobeches en glazen, onderstellen, lampenkoutjes van No. 9 tot No. 15, kantoorlampen met porceleinen bollen en handlantaarns.

(2472) DEELEMAN.

De ondergeteekende heeft ontvangen:

een Factuur

Gouden en Zilveren Horologien,

van alle soorten,

Geëmailleerde en met Diamanten bezette

Dames Horologien,

waarvoor wordt ingestaan.

(2440) J. RENAUD.

Oger Frères.

Hebben op nieuw per Fransch schip **ALPHONSE NICOLAS CÉZARD** direct van Parijs ontvangen: een Factuur heeren mode artikelen, als zomer stoffen voor Broeken, Paletots, en Vesten naar den laatsten smaak, Laken, Satin de laine, extra voor broeken, fantaisie Knoopen, nieuw modische Zijden stoffen voor Paletots, geborduurde piqué vesten, zomer Hoeden en kinder Petten in verschillende kleuren, nieuw borduursel, Degens, kostuum Hoeden voor H.H. ambtenaren, goud en zilver Galon, een groot assortiment Hemden met kleinen plooijen, glacée en zijden Handschoenen, Knoopen met schroeven, nieuw model. (2475)

»Niets van dat alles."

»Maar hoe heet gij ze dan?" riep Eduard ongeduldig.

»Carlotta Regina," hernam Alfred lagchend.

»Carlotta Regina," zeide Eduard langzaam, terwijl hij over deze woorden scheen na te denken; zoo iets heb ik nog nooit gehoord; die bloem is mij geheel onbekend, — Victoria Regina — daar heeft men meermalen van gehoord; maar Carlotta Regina — Regina — neen, dat is mij geheel en al nieuw."

»Die bloemennaam is eigenlijk gezegd een verbloemde naam, want de bloem, die door mij wordt bedoeld, is eene schoone, lieftallige blondine, die hier op de tentoonstelling stellig meer effect zou maken dan het schoonste exemplaar uit het rijk van Flora, want er valt op haar niets af te wijzen!"

»O, onbegrijpelijk, geheimzinnig wezen!" riep Eduard lagchende uit en dit wel zoo luide, dat al degenen, die in hunne nabijheid zaten, denzelven nieuwsgierige blikken op de beide vrienden wierpen. »Het is inderdaad in dezelfde manier als je vroeger altijd te werk ging; een half jaar lang kon je van een of andere plan zwanger gaan en zonder dat iemand er op verdacht was, kwam je dan er mede voor den dag. Gij zijt derhalve insgelijks een arbeider geworden in den wijngaard des heeren, Alfredje! Wel moge het u bekomen, man! Bezield met den hartelijken wensch, dat uw plan spoedig moge gelukken, dat de schoone bloem Carlotta Regina weldra de uwe zal genoemd worden, u in vollen eigendom zal toebehooren, stel ik voor den beker op te vatten en op het geluk van haar en van u en van de toekomstige spruiten tot in 't honderste geslacht te klinken!"

»Ik dank je, ik dank je, Eduard!" gaf Alfred ten antwoord, terwijl hij den beker opvatte en met zijn vriend klonk. »Maar nu nog iets; het zou zoo waar mogelijk kunnen zijn, dat ik uwe hulp hoog noodig had; daargelaten dat uwe komst mij steeds aangenaam zou geweest zijn, verblijdt zij mij nu ten hoogste."

»Je weet dat ik je met lijf en ziel ben toegedaan; gij kunt dus vrijelijk over mijn persoon gebieden. Maar ten einde mij des te beter in staat te stellen, om je met vrucht van dienst te kunnen zijn, moet je mij eerst nader inlichting geven en mij uitleggen, hoe de vork aan den steel zit."

»Dat kan ik je met korte woorden verhalen," hernam Alfred. »Omtrent veertien dagen geleden ontmoette ik te Keulen, bij een mijner nichten, twee jonge dames van den Bovenrijn, die in gezelschap van een eenigzins bejaard heer, een oom of voogd, naar ik vernomen heb, een uitstapje naar Keulen en omstreken maakten. Eene dier beide jonge dames nu is Carlotta Regina. Dens oude heer, heb ik nimmer onder het oog gehad, 't geen mij vroeger niet heeft gespeten, maar nu des te meer. De jonge meisjes daarentegen heb ik dikwijls ontmoet, want gedurende hun verblijf te Keulen bragten zij den meesten tijd door bij mijne nichten, van mijne nicht, met wie zij jaren lang ... waren bekend, kostschool waren geweest. Carlotte ... mij al terstonds belang in; spoedig ... ik ... hoofdig op haar verliefd, en ik meen mij ... ben, ... vleijen, dat ik haar niet geheel en al ... ben. Je weet, dat ik iemand ben, die ... niet gezind om mijn tijd met zuchten ... te verbeuzelen, evenmin als ik lust en ... gevoel, om gedurende langen tijd door ... smachtende blikken of het zingen van sonnetten mijne liefde te openbaren. Ten einde de zaak te vergemakkelijken, had ik mijn nicht verzocht aan Carlotte de vereischte inlichtingen te geven omtrent mijn persoon en mijne omstandigheden, waarna ik haar zelf over deze zoo teedere aangelegenheid onderhield; zij gaf mij dan ook onbewimpeld te kennen, dat mijn aanzoek haar niet onwelgevallig was.

»Dat gaat als van een leijen dak. Naar 't mij voorkomt, is de zaak zeer eenvoudig van dezen aard; het engagement gaat er door; familie en vrienden wordt zulks bekend gemaakt, men zoekt intusschen eene woning, huwt en 't geen er verder op volgt."

»Wacht even; gij zijt te vlug! Zij gaf mij tevens te kennen, dat haar geachte voogd zijne toestemming niet zoo spoedig zou geven, dewijl hij, naar het scheen

Théatre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

Vendredi, 10 Octobre 1856.

1re Représentation du 6me mois de l'Abonnement de la 2me Année.

Si J'Étais Roi!

Le Spectacle commencera à 7 **heures** *précises.*
(2494)

CIRQUE EUROPEËN

à BATAVIA.

Direction de MM. Schmidt, Gunerius & Co.

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

***Samedi le* 11 *Octobre* 1856.**

Relâche

pour les Abonnements. (2497)

Voortdurend Verkrijgbaar:

Rookworst, Spek, Zuurkool, bij kleine portiën.
Allsopp's-, Lans- en Haantjes Bier.
Groote Pekelharing, *f* 2 het dozijn.
Grasboter, Hammen, Rookvleesch, Ossentongen.
Getruffeerde Brunswijker Worsten, Cervelas, Boudin Blanc, à *f* 2.50.
Jagtkruid en Hagel.

(2473) J. VAN DEN MUIJSENBERG.

Toko Rijswijk.

Pas ontvangen:

mahoniehouten waschtafels met toebehooren; bloemvasen en flacons voor étagères, Chineesche beeldjes en fisches, wit en vergulde porceleine tafel en theeserviesen, gekleede en ongekleede Fransche poppen, en fijn speelgoed, Fransche poederchocolade, benevens een groot assortiment Fransche, Hollandsche en Engelsche provisien, dranken, enz.

(2453) VAN GENT & Co.

Te Koop bij den Ondergeteekende:

Hermitage Rouge,

1ste Kwaliteit,

van het gerenomeerde Merk **Monier de la Sizeranne.**

(2443) L. PLATON.
Kali Bezaar.

Te Koop of te Huur

om met 1 December a. s. te aanvaarden het aangenaam op Kebong Sirie gelegen Huis, thans nog bewoond door den Heer Mr. *R. A. Eekhout*, te bevragen bij

(2442) VAN RIET & TER GOUW.

Cirque Européën.

Direction de MM. *Schmidt, Gunerius & Co.*

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

Samedi, 11 Octobre 1856.

A la demande générale,

REPRESENTATION
POUR LES ENFANTS

1. La Voltige, par M. *Hypolite.*
2. Pinter, cheval dressé, par M. *Schmidt.*
3. Le Matelôt, par M. *Tibbs.*
4. Mont-au-Ciel, par MM. *Schmidt* et *Denk.*
5. Morts et Vivants, par MM. *Baldouin* et *Tibbs.*
6. Travail en Carrière, par Mlle. *Tourniaire.*
7. Julie, cheval dressé, presenté par M. *Schmidt.*
8. Le Trapèze, par M. *Baldouin.*

Entre-Acte.

9. Les Irlandais en voyage.

PRIX:

Pour les grandes personnes qui accompagneront les enfants.......... *f* 2.—
Pour un enfant.......... 2.—
" " malais.......... 1.—

On commencera à 6 heures du soir.
(2496)

TE HUUR Een Huis, gelegen op het Koningsplein, Zuidzijde, thans bewoond door den heer *Ker.*
Te bevragen bij
(2490) G. E. GASPER.

Twee Kamers

te huur, met den 16den dezer te aanvaarden, bij
(2504) VISSCHER VAN GAASBEEK,
Koningsplein.

TE HUUR Het Huis op het Koningsplein, hoek Gang Scott. Te bevragen bij
(2489) Mevr. WALSHE,
Gang Scott.

Bataviasche Wedloop-Societeit.

Zaturdag den 11 October 1856

's morgens van 7 tot 8 ure, **registratie der paarden**
's avonds ten 8 ure, **algemeene vergadering en verloting der paarden.** (2483)

Batavia Race Club.

Saturday the 11th October 1856

from 7 to 8 o'clock *a. m.*, **nomination of the horses**
at 8 o'clock *p. m.*, **general meeting and lottery.**
(2484)

Wordt gevraagd in de omstreken van Pasoeroean eene **Gouvernante** voor de opleiding van 4 jonge meisjes. Vereischten zijn kennis van de Holl. en Fransche taal en van de Piano. Adres letter X. postkantoor te Pasoeroean. (2486)

S. aan P.

Hartelijke gelukwenschen ter gelegenheid van den 1 September; door afwezigheid verzuimd. Hier alles wel.
(2485)

Diegenen der inteekenaren op de plaat, voorstellende **eene inlandsche school in de kampong,** welke naar andere plaatsen vertrokken zijn, worden door den ondergeteekende beleefd verzocht, hem wel bekend te willen stellen met hunne tegenwoordige woonplaats, ten einde geene vertraging in de afzending van bovenbedoelde plaat, welke eerstdaags met het schip **TRIJNTJE FENNA** verwacht wordt, plaats hebbe.

(2503) A. VAN PERS.

De ondergeteekende zich alhier als tokohouder en commissionnair gevestigd hebbende, beveelt zich in ieders gunst en recommandatie.
(2462) E. BEDIER.
TAGAL, 1 *October* 1856.

De ondergeteekende liquiderende, en Pekalongan verlatende, verzoekt nogmaals en voor de laatste maal zijne debiteuren over 1853, 1854 en 1855 hun debet binnen drie weken te willen aanzuiveren, ter voorkoming van geregtelijke vervolging.
(2461) E. BEDIER.

Wordt Gevraagd:

Eene **BONNE**, ter oppassing van twee kinderen.
Adres onder lett. C. bij den boekhandelaar
(2464) H. M. VAN DORP.

BEKENDMAKING.

Bij acte, op den *zeven en twintigsten September achtien honderd zes en vijftig*, verleden ten overstaan van DANIEL BUSKEN HUET, tijdelijk waarnemend Notaris, residerende te Soerabaya, is door de Heeren **Eduard Johannes Laurens Fuhri,** Boekhandelaar, en **Izaäk Crince Le Roy,** zonder beroep, beide wonende te Soerabaya, eene vennootschap aangegaan, ten onderwerp hebbende HET UITOEFENEN VAN DEN BOEKHANDEL voor eigen rekening en in commissie, en DE BOEKDRUKKERIJ, het houden eener LEESBIBLIOTHEEK, de UITGAVE VAN WEEKBLADEN, en al wat aan de uitoefening dezer takken van nijverheid mogt verbonden zijn of door de vennooten daaraan mogt verbonden worden.

Deze vennootschap is gevestigd te Soerabaya, onder de firma van **E. Fuhri & Co.,** wordt geacht eenen aanvang te hebben genomen met den eersten September dezes jaars, en zal eindigen den laatsten December achttien honderd een en zestig.

De vennooten beheeren gezamentlijk de zaken der vennootschap, en geen hunner is van de teekening der firma uitgesloten. (2460)

DIAMANTEN GLASSNIJDERS.

Gouden en Zilveren **Diamant-Pennen** in etuis en afzonderlijk bij
(2507) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Van Haren Noman & Kolff te Batavia.

Ontvangen eene uitgezochte Factuur:

Fijne Speelkaarten eerste qualiteit.
Manilla Sigaren-etuis, gekleurd Paauwveder in koper gevat (geheel nieuw).
Sigaren-etuis met Dames-busten in medaillon.
Liones de Poesie (Albums).
Marocco Zak-Portefeuilles.
Faber-Potlooden diverse nummers in etui.
Fransche Meppes voor dames-correspondentie.
Sous-Mains en onverslijtelijk lederen Portefeuilles voor Heeren *Boom-klerken.*

Stereöscopen met Photografie.

(2508)

VISITEKAARTJES

in alle soorten van letters, op fraai porcelein papier, te bekomen bij
(2491) H. M. VAN DORP.
BATAVIA, *September* 1856.

---

reeds een aanvalsplan voor hem had ontworpen."

"Dat zal zoo waar een knappe jongen zijn, dien de oude Cerberus in 't veld stuurt, om 't gras onder je voeten weg te maaijen. Waarschijnlijk is het een kale pennelikker bij een of ander ministerie, of een ontluikend genie, dien de oude patroon in den zadel wil zetten, want," ging hij voort, "dat het meisje toegerust is met de vereischte hoeveelheid duimkruid, dit heb ik reeds lang geroken. Daarenboven, mijn beste Alfred! is mij zulks gebleken uit de hevige liefde, welke jij voor haar hebt opgevat."

"Gij hebt volkomen gelijk," antwoordde Alfred zeer bedaard; "ik zou wel een dwaas zijn, indien ik een meisje wilde huwen, dat geheel en al van middelen ontbloot is, daar ik zelf niet te ruim er van voorzien ben. Doch ter zake. Hare meerderjarigheid af te wachten, daarvoor heb ik geen geduld genoeg, want Charlotte is naauwelijks achttien jaar oud. Er is destijds geen bepaald plan gemaakt, dewijl de oude heer patroon onverwacht uit Keulen vertrok. Heden zal ik haar hier te Biberich ontmoeten en aangenaam zal het mij zijn, indien ge mij de behulpzame hand wilt bieden, om de zaak naar wensch te doen afloopen."

"Ik zal zorg dragen, dat de oude je niet hindert in het verrigten van uwe zaken. Gij zult eens zien, hoe ik hem beet zal nemen. Maar voor wij verder gaan, moet je mij nog eenige vragen beantwoorden: wie is hij? wat doet hij? hoe is zijn naam? van waar komt hij en waar gaat hij heen?"

"Hij heet.... maar.... neen, ik bedrieg mij niet.... daar komt weder eene stoomboot aan," zeide Alfred van zijn stoel opspringende, ten einde des te beter te kunnen zien, wie van boord stapte, ging hij aan den rand van het terras staan, waarheen Eduard hem later volgde.

Het gelui eener bel had Alfred verhinderd voort te gaan; het was 't signaal van de aankomst eener stoomboot, die stil houdende, met geweld haren stoom uitliet; zij lag een oogenblik te midden der rivier. Voor een kenner en beminnaar van den scheepsbouw leverde het beschouwen dezer stoomboot een aangenaam tooneel op. Slank en sierlijk van bouw, doorsneed haar ijzeren kiel met snelle vaart den breeden stroom, wanneer zij van Mainz naar Biberich, of van deze naar eerstgenoemde plaats stevende; te regt mogt zij de "Zwaluw" worden geheeten, want in snelle, stoute wendingen had zij haars gelijken niet op den ganschen Rijn. Zeer lang in verhouding van hare breedte, was de verschansing niet hoog boven den waterspiegel. In navolging der snelvarende stoomschepen, die te Londen het drukke verkeer tusschen de verschillende deelen der uitgestrekte stad vergemakkelijken, was zij in dier voege ingerigt, dat de passagiers bijna uitsluitend plaats namen op het dek. Toen de bel het teeken gaf, dat de boot ter hoogte van de aanligplaats was gekomen, schoot zij nog met volle kracht te midden van den Rijn stroomafwaarts en het scheen, dat de scherp toeloopende voorsteven nog lang de afwaarts snellende golven zou vooruitijlen. — Maar daar wendde zij zich eensklaps; in een oogenblik dwars in de rivier gebragt, sloegen de golven met geweld tegen haar stuurboordzijde, en door de geoefende hand desgenen, die aan 't stuurrad stond, kwam zij, eene sierlijke bogt beschrijvende, juist nevens de landingsplaats, waar zij onmiddelijk met sterke touwen werd vastgelegd.

(*Wordt vervolgd.*)

De zoo gerenommeerde Amerikaansche

Draper's Air-tight Inkstand,

of Luchtdigte Pomp-Inktkoker,

beproefd als de uitmuntendste voor heete gewesten, het uitdroogen der Inkt belettende en deze alzoo in haar natuurlijken staat bewarende, is thans te bekomen te

Samarang: *V. H. Noman, Kolff & Co.*
Soerabaya: *E. Fuhri & Co.*
Cheribon: *M. Blok.*
Padang: *Hissink & Co.*
Batavia bij heeren Boekhandelaren en de Depothouders.

(2465) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Boekhandel Van Haren Noman & Kolff.

Plaatwerken Alexander V. H.

I. Zoo zijn er.
II. Zijn er zoo? 2 stukken in 1 band.
III. Op het IJs.
IV. De Mensch en de Visch.
V. Is 't waar of niet?
VI. In den stroom des tijds. (2434)

Engelsche Scheerriemen en Scheermessen,

Cowvan's Chinese Razor Strop en Mappin's Brothers Graduating Razor Strop, benevens de beroemde Scheermessen en Scheer-étuis van **Mappin's Brothers** en **Rodgers and Son**, ontvangen bij

(2433) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Ontvangen:

W. L. Ritter de Europeaan in Nederlandsch-Indië.
Alle de werken van **Jacob Cats** 1ste aflevering.
Romantische werken van **Mr. J. van Lennep**, nieuwe uitgave 1ste deel.
Dames weekblad, met Modeplaten, 1ste jaargang per mail *f* 12.

(2476) door H. M. VAN DORP.

BATAVIA, *October* 1856.

Het vertrek der stoomboot **LANGAN LAMONGAN** is bepaald als volgt:

Van Batavia naar Samarang

den 5, 15 en 25 van iedere maand.

Van Samarang naar Batavia

den 10, 20 en 30 van iedere maand.

Adres

(2492) MACLAINE, WATSON & Co.

Naar Samarang en Soerabaya,

vertrekt bij tijdig arrivement van laatstgenoemde plaats, op den 11den dezer het Stoomschip **PADANG**.

Voor vracht en passage adressere men zich aan

(2509) W. CORES DE VRIES.

BATAVIA, 8 *October* 1856.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden, het Nederl. fregatschip **OOST INDIA PACKET**, kapitein **W. Postma**, voerende een geëxamineerden Doktor, en voorzien van de beste inrigtingen voor familiën of enkele Passagiers; het vertrek in de tweede helft der aanstaande maand van hier zullende plaats hebben.

Nadere informatiën te bekomen bij de Heeren *Schimmelpenninck & Co.* te Soerabaya en alhier bij de Agenten

(2498) TIEDEMAN EN VAN DER BURG.

BATAVIA, 8 *October* 1856.

BATAVIA.

Maandag avond vond, in den schouwburg alhier, de opvoering plaats van de opera Les Huguenots.

Voorzeker mogt het van de directie van het Fransche tooneelgezelschap vermetel heeten, met de weinige, haar ten dienste staande middelen, zich aan het ten tooneele voeren van dit meesterstuk van Meijerbeer te wagen en alleen het weglaten van verschillende rollen en tooneelen, vooral koren, stelde haar daartoe in staat.

Dienietegenstaande moeten wij bekennen, dat de avond van eergisteren werkelijk voor het talrijk opgekomen publiek zeer genotvol geweest is en alle leden van het tooneelgezelschap, hierin meesterlijk door het orchest bijgestaan, hunne beste pogingen hebben aangewend, om, zooveel hunne talenten vermogten, Meyerbeers grootsche gedachten te vertolken.

De heer Allard als Raoul de Nangis, de heer St. Dénis als Nevers, mevr. Ghymers als Valentine en mejufvr. Berger als Margaretha van Valois, gaven in hunne gansch niet gemakkelijke, maar over het algemeen zeer moeijelijke rollen, veel genoegen. De heer Allard, die in het eerste en mevr. Ghymers, die in het tweede bedrijf zich niet boven het middelmatige verhieven, speelden in de andere bedrijven, behoudens eenige kleine vlekken, hun rol met warmte en juistheid. De heer St. Dénis was in het derde bedrijf, waar St. Bris, in naam van Karel IX, aan de hoofden der Katholyke partij den beraamden moordaanslag der Hugenooten mededeelt, voortreffelijk en mejufvr. Berger, aan wier eenigzins neusachtige uitspraak het ons nog moeijelijk valt te gewennen, had mede hare gelukkige oogenblikken. Aan die allen vielen dan ook herhaalde toejuichingen en aan den heer Allard en mevr. Ghymers eene welverdiende terugroeping te beurt.

Ook de strenge hugenootsche bediende van Raoul de Nargis, Marel, door den heer van Kinsbergen voorgesteld, vervulde zijn rol over het algemeen prijzenswaardig en was, bij het invoegen van den echt tusschen de twee gelieven, treffend.

Het geringe personeel, hetwelk de directie had genoodzaakt, eenige der acteurs dubbele rollen op te dragen, maakte vele rollen zwaar, zeer zwaar, doch zoo als wij reeds boven zeide, en ieder heeft zich tot algemeen genoegen daarvan gekweten.

De costumen waren gepast en net, en van de drie aangekondigde decoratien bevielen de tweede en derde, vooral laatstgenoemde, ten hoogste. De eerste decoratie was echter zeer middelmatig en had werkelijk niet als nieuw behoeven aangekondigd te zijn.

Wij eindigen dit kort verslag met de betuiging, dat de directie van het Fransche tooneelgezelschap er volkomen in geslaagd is, het publiek een zeer aangenamen avond te bezorgen en deswegens op den dank van Batavia's kunstlievende ingezetenen regtmatige aanspraak heeft.

— Op den 5den October is alhier ontscheept een, den dag te voren aan boord van het Nederlandsch koopvaardijschip *Vooruit*, kapitein Kool, uit Nederland ter reede aangekomen detachement suppletie-troepen, sterk 120 onderofficieren en manschappen. Dit detachement stond onder het bevel van den, van verlof naar Nederland teruggekeerden betaalmeester 1ste klasse *van Oosterom* en medegeleiders waren de 2de luitenants *Spoeder* en *Munters*.

Op den dag der ontscheping zijn die troepen, in den nieuwen infanterie uniform voor het Indisch leger gekleed en onder horenmuzijk naar Weltevreden gemarcheerd, heerschende onder hen de meeste tevredenheid over de behandeling aan boord.

— Na de verwerping van het verzoek om gratie, werden gisteren morgen ten 7 ure, op het plein voor het stadhuis, de doodvonnissen voltrokken aan den chinees *Oey Tamba* en den inlander *Pioen*, over welke misdadigers bereids dikwerf in ons blad sprake was. Met de grootste bedaardheid ondergingen zij, in tegenwoordigheid van eene talrijk opgekomene volksschaar, de doodstraf door ophanging. Ook werden, terzelfder tijd, aan een drietal hunner medepligtigen, de hun opgelegde straffen van rottingslagen en te pronkstelling ten uitvoer gelegd.

— Van Meester Cornelis wordt ons, dd. 6 October jl., medegedeeld, dat, Zaturdag middag omstreeks 4 ure, over eenige landen, aan de grenzen van Buitenzorg gelegen, een hevige stormwind, gepaard met stortregens is losgebarsten, waardoor ruim 120 bamboezen huizen en 270 boomen zijn omvergewaaid. Gelukkig zijn hierbij geene menschenlevens te betreuren geweest.

— Op het land Penumbin (Bataviaan) is een (buffel) door den bliksem doodelijk getroffen.

— Men schrijft ons van Benkoelen, dd. 27 September jl.

Den 26 September 1856, werd te Benkoelen het openbaar jaarlijksch examen gehouden van de leerlingen bij de gouvernements lagere school aldaar.

Het schoolgebouw was tot dat einde bijzonder doelmatig ingerigt.

Een vrijhevige regen, die tot over acht uur, den tijd, waarop het examen eenen aanvang zoude nemen, voortduurde, belette niet, dat reeds vroeg in den morgen vele leerlingen zich naar de school spoedden.

Van de 50 scholieren, die op de rol zijn ingeschreven, waren er 45 tegenwoordig; zij, die niet opkwamen, werden daarin verhinderd door ziekte.

Vele ouders en belangstellenden in het onderwijs woonden het examen bij, en waren getuigen van de groote vorderingen, welke de leerlingen in het afgeloopen schooljaar gemaakt hadden.

De President der subcommissie van onderwijs verklaarde tegen half 9 uur het examen voor geopend, waarna met de werkzaamheden een aanvang werd gemaakt.

De laagste klasse werd geëxamineerd in het opzeggen van versjes, de leestafel, leesles, letterkast, het rekenen, getallen schrijven, uitspreken en analyseren op de rekenmachine;

De middelste klasse in het mogelijke en onmogelijke gevallen schrijven, rekenen, vervoegen, lezen en in de aardrijkskunde van Nederlandsch-Indië;

De hoogste klasse in het brievenstellen, rekenen, lezen, de taalkunde (theoretisch en practisch;) aardrijkskunde, geschiedenis van Nederland en van Nederlandsch-Indië.

Het examen werd, na vier uren te hebben geduurd, besloten met het uitdeelen van eere en aanmoedigings prijzen; elke uitreiking werd vergezeld van eenige toepasselijke woorden van den onderwijzer *P. Jansen*.

De leerling *R. Schhouten* hield, na afloop der prijsuitdeeling, eene gelegenheidsrede, waarbij zijnen onderwijzer de zoo zeer verdiende lof, omtrent diens onvermoeide pogingen, om tot heil van het opkomende geslacht werkzaam te zijn, werd toegezwaaid; besluitende die leerling met eene gepaste toespraak aan de subcommissie van onderwijs.

Door den President werden daarna achtereenvolgens, in loffelijke bewoordingen, toegesproken de kinderen, de onderwijzer *P. Jansen*, de kweekeling *C. Barrett*, de ouders en verdere aanwezigen. De korte, doch bondige taal, waarin die toespraak plaats had, kon niet gepaster en ook niet beter besteed geweest zijn.

Het geheel werd besloten met zang, waarmede ook het examen was aangevangen, en die ook onder de pause werd gehoord. De kinderen gaven daarbij blijken, dat, hoezeer zij eerst kortelings in het zingen werden onderwezen, dit onderwijs niet zonder veel vrucht was geweest.

Door de milde bijdragen der ingezetenen was de subcommissie in staat gesteld, om den kinderen een avondfeest, benevens eene tombola van speelgoed te geven. Tot dat einde had de directie der societeit „*de vrijheid*" haar lokaal welwillend afgestaan, en was dit door medewerking dier directie smaakvol ingerigt.

Te 7 uur waren in de zaal de kinderen met hunne ouders, alsmede eenige ingezetenen tegenwoordig, en liet zich de te Benkoelen gebruikelijke muzijk, tot niet geringe vreugde der jeugd, hooren. Nadat versnaperingen waren rondgediend, begon de dans.

Bij tusschenpoozen werden de kinderen vervolgens nog onthaald op ververschingen. Ook werden nu en dan, onder de leiding van den onderwijzer, toepasselijke zangstukjes aangeheven. Tegen 10 uur des avonds werd een begin gemaakt met de loterij van speelgoed en mogt elk der kinderen zich verheugen, eenen prijs te trekken.

Hiermede eindigde die voor de schooljeugd zoo heugelijke dag, en gingen de kinderen tegen 11 ure, opgetogen van blijdschap, huiswaarts.

Eere zij den even verdienstelijken als bekwamen onderwijzer P. Jansen, eere zij den president en overigen leden der subcommissie, die hiermede getoond hebben, hoezeer hun het onderwijs ter harte gaat, en dat zij geene poging onaangewend laten, om de belangen der jeugd bevorderlijk te wezen; en lang nog zal deze dag in vreugdevolle herinnering blijven bij de Benkoelsche jeugd, die tot dusverre nooit op eene wijze werd onthaald, als deze, en tot hier toe ook weinig algemeene belangstelling, zoowel wat onderwijs als uitspanning betreft, mogt ondervinden.

NEDERLAND.

Gravenhage, 9 Julij. Het gisteren alhier ontvangen telegrafisch berigt betreft niet het overlijden van den hertog van Nassau (gelijk wij gisteren meldden), maar het overlijden van H. K. H. de hertogin-weduwe Pauline van Nassau, sedert eenigen tijd ernstig ongesteld was.

Amsterdam, 10 Julij. Indeeling- en emplacementstaat der corpsen van het leger op 10 Julij jl.:

Grenadiers en Jagers: 1e, 2e en 3e bat. 's Hage; 4e bat. Leiden.

1e Reg. Infanterie: 1e en 2e bat. Vlissingen; 3e bat. Middelburg; 4e bat. Neuzen, depôt Utrecht.

2e Reg. Infanterie: 1e, 2e en 4e bat. 's Bosch, 3e bat. Woerden; depôt Alkmaar.

3e reg. Infanterie: 1e, 2e en 4e bat. Maastricht; depôt Arnhem.

4e reg. Infanterie: 1e, 2e en 3e bat. Bergen-op-Zoom, 4e bat. Venlo; depôt Gouda.

5e Reg. Infanterie: 1e bat. Gorinchem, 3e bat. Geertruidenberg, 2e bat. Breda, 4e bat. en depôt Leiden.

6e Reg. Infanterie: 1e bat. Amsterdam, 2e bat. Delft, 3e bat. Hoorn, 4e bat. Helder en depôt Haarlem.

7e Reg. Infanterie: 2e bat. Groningen, 1e en 4e bat. Leeuwarden, 3e bat. Zwolle, depôt Utrecht.

8e Reg. Infanterie: 1e en 2e bat Nijmegen, 3e bat. Grave, 4e bat. Arnhem, depôt Groningen.

Instructie-Bataljon Kampen.

Algemeen Depôt van Discipline Medemblik.

Koloniaal Werf-Depôt Harderwijk.

1e Reg. Dragonders: 1e, 3e, 4e escadr. en depôt Haarlem, [illegible] 2e escadr. en depôt [illegible] hem, 2e escadr. Amsterdam, 4e escadr. Venlo.

3e reg. Dragonders: 1e en 2e escadr. Leeuwarden, 3e en 4e escadr. en depôt Zutphen.

4e Reg. Dragonders: 1e, 2e, 3e en 4e escadr. en depôt 's Hage.

5de Reg. Dragonders: 1e, 2e en 3d escadr. en depôt Deventer.

Veld-Artillerie: 1e, 2e, 3e, 4e, 5e comp. en depôt Utrecht, 6e, 7e, 8e, 9e, 10e en 11e comp. Amersfoort.

1ste reg. Vesting-Artillerie: 1e, 2e, 10e, 12e comp. en depôt Delft, 4e, 5e en 6e comp. Groningen, 3e, 9e en 11e comp. Helder.

2de reg. Vesting Artillerie: 1e, 4e, 6e en 9e comp. en depôt Breda, 2e, 5e en 8e komp., Vlissingen, 10e en 12e comp., Bergen-op-Zoom, 7e en 11e comp., Dordrecht, 4e comp., Brielle.

3de reg. Vesting-Artillerie: 1e, 5e, 9e, 11 comp. en depôt Nijmegen, 4e, 8e en 12e comp. Maastricht, 2e, 3e en 12e comp 's Bosch, 7e en 6e Gorinchem.

Reg. Rijdende Artillerie: 1e komp. 's Hage, 2e, 3e en 4e comp. en depôt Leiden.

Corps Pontonniers Zutphen.

Bat. Mineurs en Sappeurs Utrecht.

Corps Maréchaussée: comp. van Noord-Brabant en Zeeland 's Bosch en elders, comp. van Limberg, Maastricht en elders.

Ter Neusen, 10 Julij. Eene nabij het dorp Koewacht woonachtige weduwe, heeft dezer dagen getracht hare stiefdochter, door phosphorus van lucifers in het voor haar bestemde eten gemengd, om het leven te brengen. De misdaad is gelukkig in tijds ontdekt en de ontaarde vrouw in hechtenis genomen, die dan ook reeds hare wandaad heeft beleden.

— Z. M. heeft, bij besluit van 23 Julij jl., No. 59, goedgevonden te bepalen, dat het handgeld voor de recruten, die zich verbinden voor de koloniale dienst, hetwelk thans voor Nederlanders zestig guldens en voor vreemdelingen veertig guldens bedraagt, voor de eersten op tachtig guldens en voor de laatsten tot zestig zal worden verhoogd, en dat van dit bedrag aan de verbondenen bij dadelijk, vóór hunne verzending naar Harderwijk, een vierde zal kunnen worden uitbetaald.

— In eenen particulieren brief uit Paramaribo, lezen wij het volgende:

De gezondheid is over het algemeen wat beter en alles is rustig; alleen hebben er onlangs op de plantage *Kent* aan de Saramacca eenige ongeregeldheden plaats gehad. De gouverneur heeft aan den procureur-generaal en den heemraad een plaatselijk onderzoek daarvan opgedragen, waaruit is gebleken, dat de zaak niet zoo veel om het lijf had, als de geruchten reeds hier hadden doen denken. De Hr. Dessé, administrateur der plantage, had namelijk, op aanklagte van den directeur en na daarover gehouden onderzoek, vijf meiden voor eenige dagen willen doen opsluiten. De gezamenlijke vrouwen der plantage hebben zich tegen die straf verzet en met Dessé een loopje genomen, daar zij er op aandrongen, om allen in het ziekenhuis te worden opgesloten. Een paar soldaten van de nabij gelegen post Nassau ontboden, om

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Woensdag 8 October 1856, No. 81.

de vijf veroordeelden op te sluiten, ondervonden een dergelijk lot en werden met open armen, doch met gejuich door de dames ontvangen, die hoe vriendelijk ook, niet in de gevangenis wilden gaan. De Heer Lisman heeft op de plantage alles weder geheel in rust en zelfs in goeden geest aangetroffen en een naauwkeurig onderzoek der zaak gehouden, waarvan de uitkomst is geweest, dat de slaven met eene ernstige toespraak, om zich in het vervolg rustig te gedragen, doch zonder eenige straf zijn vrijgekomen. De ontevredenheid was geheel geweken en zij waren allen weder rustig aan het werk en hadden reeds blijken van goeden wil gegeven bij gelegenheid van het blusschen van eenen boschbrand, die eenige dagen te voren vlak achter de rietvelden was ontstaan. Wij zijn in het algemeen zeer ingenomen met den Heer Lisman, die aller regten in bescherming neemt en onpartijdig uitspraak doet, zoowel wanneer de meester als wanneer de slaaf verkeerd heeft gehandeld. Men vertelt hier ook, dat de Heer Dessé ernstig is gewaarschuwd, om met meer verstand te werk te gaan en alle aanleiding tot verzet te vermijden.

ENGELAND.

Londen, 10 Julij. Het vermelde oproer onder de militie van Tipperary is niet, dan met verlies van menschenlevens, gedempt kunnen worden. Nadat een aanzienlijke versterking van troepen uit Limeriek was aangekomen, werden de muitelingen opgeëischt de wapenen over te geven, doch in stede van hieraan te voldoen, begonnen zij op de soldaten te vuren, die alstoen weerom schoten, en, de bovenhand behoudende, eenige raddraaijers gevangen namen. Van de troepen is een man gedood en zijn vijf gekwetst, terwijl de militie drie dooden en acht gekwetsten heeft bekomen. Ook een der toeschouwers heeft het leven verloren.

Londen, 12 Julij. Jl. Dingsdag verscheen Auguste Hastier, eerste bediende in het *Pavillion-hôtel* te Folkestone, voor de regtbank aldaar, beklaagd van diefstal ten nadeele van zekeren Delamotte, dezer dagen uit Frankrijk aangekomen, aan wien hij £st. 1600 (ƒ 19,200) heeft ontstolen. Uit de instructie bleek, dat Zondag veertien dagen geleden Delamotte met de boot van Boulogne te Folkestone kwam, eene waarde van 480,000 fr. aan fransche en engelsche banknoten bij zich hebbende. Die waarde, niet willende bij zich houden, gaf hij ze den eigenaar van het hotel in bewaring, bij welke gelegenheid de beschuldigde tot tolk diende. De eigenaar van het hotel, genoodzaakt zich naar Londen te begeven, zeide tot Delamotte, dat indien hij zijn geld mogt willen hebben, hij het aan Hastier kon vragen. Gedurende des eigenaars afwezigheid, vertrok Delamotte naar Dover, en te [illegible] hij dat ook Hastier het hotel had verlaten en naar Londen was gereisd en dat hij per telegraaf berigt had gezonden, den volgenden avond terug te zijn. Op den bepaalden tijd kwam Hastier echter niet en toen liet Delamotte de paketten openen, die hij in bewaring had gegeven, en ontdekte hij, dat er £st. 1600 van waren afgenomen. De politie werd met de zaak bekend gemaakt, en Donderdag werd Hastier te Dover gearresteerd, op het oogenblik dat hij naar België poogde te vlugten. Toen nu, zoo als hierboven is gemeld, de zaak jl. Donderdag dienen zou, verzocht en verkreeg de inspecteur van politie uitstel der behandeling, en werd aan Delamotte, op poene van 25,000 francs, die hij als borgtogt moest storten, de verpligting opgelegd den uitslag van het nader onderzoek af te wachten. En wat was de oorzaak van het uitstel? Het schijnt dat Delamotte, of hoe de reiziger anders moge heeten, uit Frankrijk is gevlugt met gelden hem door verschillende personen voor beursspeculatien toevertrouwd, en dat hij bovendien, verzekerd willende zijn van gezelschap op den overtogt, de vrouw van een zijner vrienden heeft medegevoerd. De fransche gezant te Londen, aan wien de vlugt van den oneerlijken commissionair was berigt, heeft weten te bewerken, dat deze belet werd den engelschen bodem te verlaten en dat het bij Hastier gevonden geld aan den bestolene werd terug gegeven, opdat het weder in het bezit der wettige eigenaren moge geraken.

Londen, 12 Julij. De policie-regtbank van Dow-Street heeft zekeren Richard Dunne tot opsluiting in een krankzinnigengesticht veroordeeld. Die man beweerde in liefdesbetrekking te staan met Koningin Victoria en de Prinses Mary Cambridge beiden! Hij schreef haar voortdurend de meest hartstogtelijke brieven, waarin hij haar beurtelings rendez-vous gaf, onder aanbeveling van daarbij toch vooral de grootste geheimzinnigheid in acht te nemen. In een zijner brieven aan de Koningin Victoria, schreef hij onder anderen met driemaal onderschrapte woorden: »Neemt u in acht voor Prins Albert; hij is zeer jaloersch, en indien hij wist dat gij de mijne zijt, dan liet hij mij gewis vermoorden." — Ter audientie eischte hij dringend eene zitting met gesloten deuren, ten einde de bijzonderheden van zijne liefdesbetrekking met de Koningin te kunnen mededeelen; iets, dat hem natuurlijk geweigerd werd. Hij bevindt zich reeds in een der stedelijke krankzinnigengestichten.

— Eergisteren is te Windsor een hollend paard, met zulk eene onstuimige vaart, tegen het open rijtuig van den generaal Brooks aangevlogen, dat de generaal er uit geworpen werd en dood opgenomen is; zijne dochter werd insgelijks er uitgeslingerd en gekwetst.

— Van Malta wordt gemeld, dat 15- of 1800 man van het Italiaansche legioen, die zich op dit oogenblik daar bevinden, naar Buenos-Ayres zullen vertrekken als militaire kolonisten, waar hun gronden zullen worden aangewezen.

— Naar men nader verneemt, is het, op verzoek, aan lord Hardinge verleend eervol ontslag, als opperbevelhebber des britschen legers, geenszins een gevolg van zijnen ouderdom, of van de in de Krim ontvangen wonden, maar van de omstandigheid, dat hij zich niet kan vereenigen met de nieuwe organisatie der engelsche krijgsmagt. Daarin gebragte wijzigingen betreffen de militie en het leger. De militie zal voortaan, zoo al niet geheel dan toch grootendeels, jaarlijks moeten bijeenkomen om in den wapenhandel te worden geoefend; zij zal een permanenten staf behouden. De regering hoopt daardoor, zonder veel geld ten koste te leggen, in staat te zijn, hare verdedigingsmiddelen in geval van oorlog uit te breiden en te ontwikkelen. Wat het leger betreft, de infanterie zal een inspecteur-generaal erlangen (den hertog van Cambridge), en de gardes zullen onder een afzonderlijk hoofd (lord Rokeby) komen te staan.

FRANKRIJK.

Parijs, 8 Julij. De heer Hippolyte Fortoul, minister van eeredienst en openbaar onderwijs, is gisteren avond te Ems overleden. Zijn dood was plotseling; terwijl hij met zijnen ambtgenoot, den heer Magne, het badhuis verliet en met dezen sprak, werd hij door eene beroerte getroffen en viel ontzield neder.

— Men houdt zich thans bezig met na te gaan, welke middelen zullen kunnen worden aangewend, om het land voortaan voor overstroomingen vrij te waren. In een der voornaamste dagbladen wordt door een deskundige voorgesteld, om de Allier te verbreeden, en die rivier als het ware te maken tot een vijfden grooten Franschen stroom. De ontwerper gaat uit van het beginsel, dat het bed van de Loire ontoereikend is, om bij hooge vloeden al het water te bevatten, hetwelk in die rivier wordt gebragt door de daarin uitstroomende kleinere rivieren en beken. Hij stelt voor, om een gedeelte van dat water af te leiden en om in de eerste en voornaamste plaats aan het water van de Allier eene andere rigting te geven. Dit zou kunnen geschieden, door de lagere gronden van Berry en de landstreek van Sologne daarvoor in te rigten. Een tweeledig voordeel zou daardoor worden verkregen, want men zou tevens in de gelegendheid worden gesteld, om vele onvruchtbare gronden in vruchtbaar land te herscheppen. Voorts zouden de rivieren de Cher, de Indre en de Vienne naar die nieuwe bedding worden geleid, waardoor de valleijen dier rivieren krachtdadig tegen overstroomingen zouden worden gewaarborgd.

— Zooals men weet, heeft de schout bij nacht Pellion bij eene depêche aan de Fransche regering te kennen gegeven, dat de Krim den 6 Julij geheel ontruimd was door de Fransche troepen. Een brief uit Parijs voegt er bij, dat de maarschalk Pélissier den 7 Julij aan de Russische autoriteiten de laatste punten, die de Franschen nog in bezit hadden, heeft overgeleverd. Zoo is dan in 3 maanden eene ontruiming volbragt, waartoe men het dubbel van dien tijd meende noodig te hebben, dank zij de voortvarendheid en de buitengewone hulpmiddelen der Franschen. Men houdt het er voor, dat Rusland deze spoedige ontruiming op prijs zal stellen, welke vooral voor de genoemde mogendheid van hoog gewigt moet zijn, daar het ongetwijfeld, bij de ophanden zijnde krooningsplegtigheid te Moskou, voor Rusland een onaangenaam gevoel zoude geweest zijn, indien nog een gedeelte van het Russische grondgebied door vreemde troepen ware bezet geweest. Men houdt het er thans ook voor, dat maarschalk Pélissier even groote ijver en voortvarendheid zal betoonen in het ontruimen van het Turksche grondgebied; reeds meldt men, dat deze operatien in de eerste dagen van September zullen volbragt zijn.

Parijs, 10 Julij. Uit den *Moniteur* is u gebleken, dat ik niet ten onregte het berigt van de bijeenkomst der twee keizers niet als zeer zeker meldde, doch al is die tijding nu ook officiëel gelogenstraft, uit de lucht gegrepen was zij niet, en het plan tot bedoeld onderhoud heeft werklijk bestaan. Het bewijs daarvoor vind ik in een telegrafische dépêche, waaruit blijkt dat op hetzelfde oogenblik, dat te Parijs de *Moniteur* verscheen met de logenstraffing, diezelfde logenstraffing officiëel te Weenen geschiedde. Er bestond dus blijkbaar overeenstemming tusschen de regeringen van Frankrijk en Oostenrijk om het berigt tegen te spreken, en daaruit leid ik af, dat er onderhandelingen gevoerd waren ter zake van de welligt slechts uitgestelde bijeenkomst. Wat hiervan overigens nu ook zij, ik verheug mij dat van het onderhoud niets komt: de vrijheid der wereld en die van Italië in het bijzonder kunnen er slecht bij winnen. Van Italie gesproken, kan ik u een tijding mededeelen, voorzeker zeer bevreemdend, doch die hier in goed onderrigte kringen is verspreid en ingang vindt, en waarop nog al de aandacht gevestigd wordt, omdat, is het feit waar, daaruit welligt eene bevredigende oplossing der italiaansche kwestie kan ontstaan. Men zegt dat de paus, de bezwaren moede welke hij in den Kerkelijken Staat ondervindt, en eene willende maken aan de verwikkelingen, waarin hij gebragt is, niet vreemd is aan het denkbeeld Rome te verlaten en den kerkelijken zetel te Jeruzalem te vestigen; men voegt er bij dat dit denkbeeld van Pius IX door verscheidene zijner raadslieden is goedgekeurd. Wat den paus vooral tot dit besluit, als het genomen is, heeft kunnen brengen, is de minder goede verstandhouding tusschen hem en keizer Napoleon, ten gevolge van den onophoudelijken aandrang van laatstgenoemde, dat de opperpriester, die geweigerd heeft zijn zoon te komen doopen, althans zijne (des keizers) eigene krooning en zalving kome verrigten. De verkoeling tusschen Pius IX en Napoleon III moet voornamelijk dezer dagen grooter zijn geworden, bij gelegenheid van een gehoor, dat de paus aan den franschen gezant verleende, toen de heer de Rayneval zich met veel bitterheid heeft uitgelaten over het verschil, dat hij maakte tusschen den keizer zijnen meester en den koning van Napels, daar de paus toen op het punt stond, om in persoon den zoon des konings te gaan bevestigen. Ik wil alles behalve mij voor de juistheid dezer tijding borg stellen, zij is echter al te »curieus," om te niet te melden.

— Het berigt van het dooden eens franschen soldaats te Giurgewo door een oostenrijkschen korporaal is thans officiëel bevestigd. In afwachting van een streng onderzoek en van een voorbeeldige straf den schuldige op te leggen, heeft de keizer van Oostenrijk een jaargeld toegekend aan de betrekkingen van den omgekomen krijgsman.

— Te Rijssel worden de bakkers, die het publiek met te ligt of slecht brood bedriegen, wel niet met een oor aan de deur gespijkerd, maar, wanneer zij door de correctionele regtbank gestraft zijn, wordt eenvoudig een groot placcaat voor hunne woning aangeplakt, waarop staat: »De bakker N. N. is een bedrieger." Deze *affiches* moeten zeer goed werken.

DUITSCHLAND.

Weenen, 12 Julij. Eene vrouw van aanzienlijken rang, echtgenoot van den heer von Feilitzsch, bezitter van het adelijk goed Stenndorf, is door het hof van assises te Naumburg tot twee jaren opsluiting in een verbeterhuis veroordeeld, wegens de misdaad van ondersc huiving van een kind. De medepligtige vroedvrouw is tot dezelfde straf verwezen.

Weenen, 16 Julij. Te Ladenburg, op twee uren afstands van Heidelberg, heeft tusschen burgers en studenten eene botsing plaats gegrepen. Het deswege te Heidelberg ingestelde onderzoek had van de zijde der studenten rustverstoringen ten gevolge, welke het zenden van troepen naar die academiestad noodzakelijk maakten. Gisteren zijn in de vroegte alle duelwapens der studentenvereenigingen in beslag genomen en deze bij besluit van den akademischen senaat ontbonden.

— Te Ulm werd dezer dagen een doodstom paar in den echt vereenigd, in tegenwoordigheid van een overgroot aantal nieuwsgierigen. De stadsraad wees aanvankelijk het verzoek tot deze echtvereeniging van de hand, maar gaf later verlof hiertoe, op de verzekering van den directeur van de inrigting voor doofstommen te Gmünd, dat de echtverbindtenis zonder vrees voor nadeelige gevolgen voor de uit dezen echt spruitende afstammelingen konde gesloten worden.

Berlijn, 22 Julij. Onze zoölogische tuin is dezer dagen verrijkt geworden met eene Zuid-Americaansche schildpad van omtrent 300 pond zwaarte. De Pruisische consul te Montevideo verhaalt, in zijnen bij deze bezending gevoegden brief, op welke wijze dit in zijne bewegingen en hoedanigheden belangwekkende dier het bordegroote lidteeken heeft bekomen, hetwelk op deszelfs rug zigtbaar is. De schilpad werd namelijk 43 jaren geleden, toen zij reeds eene aanzienlijke grootte had, in de woning van eenen koopman in het zuiden van Brazilië gebragt en daar met veel zorg behandeld. Op zekeren dag echter ontving een der bedienden (een neger) den last om hout klein te maken, doch geen hakblok kunnende vinden, denkt hij aan den harden rug der schildpad, haalt haar te voorschijn en begint zijne taak te volvoeren, op een zonderling hakblok, voorwaar! De gezondheid van het dier leed er niet door en thans bespeurt men alleen, aan de onregelmatige beschadiging van het schild, hoe vreeselijk de scherpe bijl moet gewerkt hebben. De neger werd echter op eigen rug begrijpelijk gemaakt hoe wreedaardig het dieren-kwellen is. Volgens bovenvermelden brief zal de schildpad op dit oogenblik nagenoeg 100 jaren tellen.

— Te Heidelberg is aan de studenten andermaal streng verboden wapenen en andere onderscheidingsteekens te dragen. Reeds meer dan 100 studenten hebben hunne testimonia verlangd, om Heidelberg te verlaten.

RUSLAND.

Uit Odessa wordt aan de *Oest. Zeit.* het volgende geschreven: »Eindelijk heeft men uit Petersburg een definitief besluit ontvangen, betreffende de kolonisatie der grieksche vrijwilligers in de Krim. Men zal hun de door de Tartaren verlaten, en gedurende 50 jaren belastingvrije gronden geven. De staat geeft aan elk hoofd van een gezin, insgelijks voor 50 jaren, een voorschot van 500 roebels zilver. De kinderen dier gezinnen zullen op staatskosten worden opgevoed.

»Het aantal nieuwsgierigen en van dezulken, die de graven hunner bloedverwanten in de Krim bezoeken, wordt zoo groot, en velen dier personen zijn, ten gevolge van den buitengemeenen toevloed, aan zoo veel ontberingen onderworpen, dat de regering besloten heeft, aan geene andere personen reispassen derwaarts te verleenen dan aan dezulken, die bewijzen kunnen, dat zij om zaken naar de Krim moeten reizen."

— In een brief uit Petersburg leest men, dat bij de Russische regering een ontwerp aanhangig is, strekkende, om het lijfeigenschap meer overeenkomstig het doel van den staat te wijzigen. Volgens dit plan zoude de kroon eene leening sluiten, ten einde de eigenaars voor hun verlies bij eene zoodanige verandering schadeloos te stellen en uit de daardoor verkregene inkomsten zoude men overvloedig in staat gesteld zijn, om de renten der leening te voldoen en haar te delgen.

— Onlangs zijn eenige mededeelingen gedaan omtrent de door Rusland geledene verliezen. Er wordt thans aangemerkt, dat in die opgaaf niet begrepen zijn geweest de verliezen van de Russische marine, welke bij de verdediging van Sebastopol eene zoo belangrijke rol heeft gespeeld. Zooals men weet, heeft de artillerie der schepen, die al spoedig na den aanval der vesting was ontscheept, veel dienst gedaan en is deze uitsluitend bediend geweest door scheeps-artilleristen. De vloot van de Zwarte Zee telde 8 divisien, 16 maritime brigades linie scheepsvolk, welke, gemiddeld ter sterkte van 1200 man, een geheel opleverden van 36,000 man. Van deze zijn 23,000 zeelieden gesneuveld, of ten gevolge van ziekte gestorven. Allen waren geoefende manschappen, die eene keurbende vormden. Onder hen wordt niemand gevonden, die minder dan tien jaren dienst telt. Wanneer men de verliezen der marine voegt bij die der landmagt, dan komt men tot het geheele cijfer van 800,000 man, welke Rusland heeft verloren.

— Berigten uit Petersburg melden, dat Prins Gortschakoff geene haast maakt, om de betrekkingen met Turkije wederom op te vatten. Daarentegen heerscht de warmste vriendschap tusschen Rusland en Persie; ook werd een Chineesch gezantschap te Petersburg verwacht.

SPANJE.

De berigten van Saragossa melden dat een Te Deum

van dankzegging in de hoofdkerk is gezongen; er was eene zeer talrijke menigte tegenwoordig.

De generaal Dulce nam maatregelen tot verzekering van het herstel der orde. Met uitzondering van een bataillon, heeft hij de burgerwacht der stad en elf bataillons van de provinciale burgerwacht van Arragon ontbonden. De ontwapening moet binnen 24 uren geschieden.

De generaal hield zich bezig met de benoeming van leden voor een nieuwe ayuntamiento en de provinciale deputatie. De troepen hebben zich onvoorwaardelijk onderworpen. Zij worden naar andere provincien gezonden. Eenige chefs zijn vervangen.

De generaal San Miguel blijft op zijn ontslag als commandant der hellebardiers aandringen. Hij zal door den generaal Concha, markies del Duero, worden vervangen.

Er is bevel gegeven om den te Valencia gevangen gehouden markies d'Albaïda (Orense) weder vrij te stellen.

Ten gevolge van het door Don Antonio Gonzales, gezant te Londen, ingediend ontslag is die post aan Don Salustiano Olozage aangeboden.

Men gelooft, dat de generaal Prim tot gezant te Parijs zal worden benoemd.

De bisschop van Urzel, die te Majorca was gebannen, is teruggeroepen.

De Heer Igurate is benoemd tot minister van justitie in plaats van den Heer Luzuriaga, die voor die portefeuille heeft bedankt.

Te Girona is eene papierfabriek afgebrand. Dit ongeval wordt op rekening gesteld van de uit Barcelona geweken opstandelingen.

De benden, welke zich in Catalonie hadden vertoond, beginnen te verdwijnen.

Vóór 15 Aug. moeten de kapitein-generaal en de militaire commandant rapporten indienen over den toestand der provincien en voorstellen doen tot belooning van de officieren en soldaten, die zich onderscheiden hebben.

In de eerste helft van September zal te Madrid een groote militair feest worden gehouden, bij welke gelegenheid de Koningin in persoon de belooningen aan het leger zal uitdeelen. Alle provincien zullen door deputatien bij de plegtigheid zijn vertegenwoordigd.

— De tijdingen uit Spanje blijven steeds van belang ontbloot; de Madridsche dagbladen behelzen zelfs nog altijd de voorwaarden niet, waarop Saragossa zich aan de regeringstroepen heeft overgegeven. Het eenige wat zich bevestigt is, dat de generaal Falcon behouden in Frankrijk is aangekomen. De *Gaceta* meldt van hare zijde, dat de tweede bevelhebber, die te Saragossa achter bleef, van zijne ambten en titels ontzet is, doch zegt niet, dat hij voor een krijgsraad teregt zal staan, zoo als dit reeds ten aanzien van twee andere gouverneurs van steden, die aan den opstand deel namen, geschiedde. Het schijnt daaruit te blijken, dat de opstandelingen te Saragossa gunstige voorwaarden bij hunne capitulatie bedongen.

Madrid, 7 Aug. De heeren Olosaga en Gonzeles, de gezanten te Parijs en Londen, hebben hun ontslag aangeboden, hetgeen is aangenomen.

De militie van Arragon wordt ontwapend.

Het gerucht was in omloop dat de heer Serrano tot gezant te Parijs benoemd zoude worden.

ITALIE.

Te Turijn is eene inschrijving geopend tot het versterken van de vesting Alessandria; men hoopt de middelen te verkrijgen tot het bijeen brengen van 100 kanonnen. De versterkingswerken bij Alessandria zijn reeds begonnen bij het bruggenhoofd bij de Bormida tegenover Marengo. De vlakte-inhoud der Sardinische staten bedraagt 15,808 — (Fransche) mijlen, met eene bevolking van 4,918,855 zielen. Het staande leger bedraagt op voet van vrede 45,500, op voet van oorlog omstreeks 100,000 man met 160 stukken veldgeschut, met een reserve van 15 000 man. Wat de marine betreft, bedraagt de manschap op vredesvoet 3600 man, met 30 oorlogsschepen, terwijl de koopvaardijvloot 3173 schepen met 177,822 ton en 30,250 zeelieden telt.

— Sommige bladen hangen een treurig tafereel op van van den toestand, waarin zich Ferdinand II, koning van Napels, bevindt. Men schildert zijne persoonelijke houding niet slechts in de somberste kleuren af, maar verhaalt tevens, dat hij als het ware geheel alleen staat, en zich, verlaten zelfs van zijne vrienden, grootendeels in de sterke vesting Gaeta opsluit. Ook de Napolitaansche troepen, die dikwerf streng met zweepslagen gekastijd worden, moeten zeer misnoegd wezen. In hoeverre echter bedoelde bladen deze berigten uit echte bronnen hebben geput, valt voor alsnog bezwaarlijk te beslissen.

— De gemeenteraad van Ravenna heeft den 29 Julij, op het voorbeeld van Bologna, een adres tot den paus gerigt, met verzoek zijne staten eindelijk te bevrijden van den last der Oostenrijksche bezetting, alsmede om de gemeentewet van 1850, die nooit is ingevoerd, af te kondigen. Het schijnt dat nog andere steden in den Kerkelijken Staat voornemens zijn dergelijke adressen tot den Paus te rigten. De regering heeft tot nu toe hare denkwijze hierop nog niet doen kennen.

GRIEKENLAND.

Volgens regtstreeksche berigten uit Griekenland begint de regering eindelijk met eenige meerdere veerkracht tegen de bandieten te handelen. In de laatste dagen der vorige maand zijn de regeringstroepen, bijgestaan door een aantal plattelandbewoners, met eene rooverbende van 23 man slaags geweest; de strijd heeft uren lang geduurd en eindigde met eene volledige nederlaag der roovers; 18 dier bandieten, waaronder 4 opperhoofden, werden op de plaats gedood; de 5 anderen werden, gedeeltelijk zwaar gewond, gevangen genomen. Ook de regeringstroepen leden echter gevoelige verliezen.

— Uit Athene wordt het gerucht tegengesproken, volgens hetwelk de Grieksche regering aan de drie beschermende mogendheden, eene memorie betreffende de troonopvolging zou hebben toegezonden. Zelfs in het geval, dat de broeder des konings voor zich en zijne nakomelingen afstand zoude doen van zijne aanspraak op den troon, behelst de constitutie de uitdrukkelijke bepaling, dat alsdan in gemeenschappelijk overleg met de beide kamers, de koning zijn opvolger moet benoemen. Indien nu de beschermende mogendheden deze door haar goedgekeurde bepaling mogten willen omverstooten, om aan Griekenland eenen troonopvolger volgens hare keuze op te dringen, dan zouden de gevolgen van zoodanigen dwang voor Griekenland niet te berekenen zijn.

— De berigten uit Griekenland blijven tegenstrijdig luiden. De Grieksche staats-courant verzekert, dat Griekenland eene volmaakte rust geniet, met uitzondering van de bergpas van den Helicon en de grenslinie. De woeste en bergachtige streek van den Helicon, weleer het verblijf der Muzen, strekt thans tot schuilplaats van de rooversbende van Davelis, dezelfde die dit bedrijf in den Piraeus verrigtte. Zonder ophouden vervolgd, is deze bende, volgens het officiele blad, tot de helft verminderd en van zijne beide aanvoerders beroofd. Wat de grenzen betreft, heeft de Turksche regering den tijd nog niet gehad, aldaar de Albanezen, handlangers der roovers en ook zelven dit bedrijf uitoefenende, te doen vervangen door geregelde troepen overeenkomstig het jongste verdrag tusschen beide staten. Daarentegen houden de Grieksche detachementen goede wacht en hebben onlangs eene bende vernietigd van 25 man, die de grenzen was overgetrokken. Overigens was de zaak der rooverijen in de kamer der Grieksche afgevaardigden, die tot dusver het stilzwijgen dienaangaande had bewaard, ernstig ter sprake gekomen, vooral naar aanleiding van de ergerlijke tooneelen, die in den omtrek van Athene hadden plaats gehad. In de zitting van 14 Junij had de afgevaardigde van Lyna, de Heer Naftis, het ministerie verweten, dat het ten onregte herhaaldelijk had aangekondigd, dat aan de rooverijen een einde was gemaakt. Het ministerie heeft zich zoo goed mogelijk verdedigd, en ten slotte heeft zich de kamer voldaan betoond met de inlichtingen van het ministerie.

TURKYE.

De jongste berigten uit Constantinopel melden o. a., dat de groote raad beslist heeft, dat de Christenen voorloopig eene som van 62½ millioen piasters (omstreeks 7 millioen guldens) zouden betalen voor het afkoopen van de krijgsdienst, waarvoor zij jaarlijks 18,000 man moesten leveren. Voor de hervorming betaalden zij tot hetzelfde doel, onder de benaming van *haratch*, slechts 57 millioen piasters. Zoo als men ziet, heeft de Porte bij deze hervorming gewonnen en men vreest, dat deze voorloopige bepaling bestendig zal worden. Ali-Pacha, die den 30sten Junij te Constantinopel is aangekomen, werd door den sultan in gehoor ontvangen. Men beweert, dat de sultan niet te vreden is met de verrigtingen van den groot-vizier en hield den toestand van het ministerie voor hagchelijk. Men sprak veel van een bezoek, hetwelk de sultan had gebragt aan zijn schoonzoon, den zoon van Reschid Pacha en aan diens moeder, maar vooral van een groot feest, hetwelk de Groote Heer dacht te geven aan de bevelhebbers der geallieerde legers; voorts ook over een artikel in het *J. de Const.* over de vorstendommen, ten doel hebbende om te betoogen, dat de sultan steeds souverein gezag had uitgeoefend over de Romanische bevolking, zoodat zelfs de hospodars slechts pacha's van den tweeden rang waren. Het is echter allezins de vraag, of men aan dit artikel groot gewigt moet hechten.

— Een schandelijk feit, hetwelk bewijst dat in Turkije niet de Turken de onverdraagzaamsten zijn, is te Harput, in Klein-Azië, voorgevallen. Een kind van armenische ouders, die sedert kort tot de protestantsche godsdienst waren overgegaan, overleed. De ouders lieten het begraven op het armenische kerkhof, de eenige christelijke begraafplaats te Harput. De armenische bisschop, hiervan onderrigt, begaf zich aan het hoofd zijner geloofsgenooten naar het kerkhof en liet het lijkje opgraven en over den muur van het kerkhof werpen in het open veld, om den honden en anderen dieren tot aas te verstrekken. De gouverneur, wien het gebeurde was ter oore gekomen, zond ijlings wachten af om het lijk te beschermen, terwijl hij aan den bisschop de krachtigste verwijten deed; daar deze echter zonder gevolg bleven, moest het lijk op hoog bevel op nieuw begraven worden. Te dier zake heeft de Porte een krachtige nota aan den armenischen patriarch gerigt, waarin de afzetting van den bisschop wordt geëischt, en bevel gezonden aan den gouverneur van Harput, om onmiddelijk aan de protestanten een plek grond tot afzonderlijke begraafplaats af te staan.

NOORD-AMERIKA.

Het naar Havre bestemde stoomschip Arago is heden te Southampton aangekomen, met berigten uit New-York tot 28 Junij.

Met deze gelegenheid heeft men vernomen, dat de twee beruchte moordenaars Cora en Casey, te San Francisco, die onder anderen den generaal Richardson en den redacteur King van het leven hadden beroofd, zijn ter dood gebragt.

— De laatste berigten uit Californie tot 4 Junij melden, dat het commité van waakzaamheid steeds meerdere maatregelen tot herstel van orde bleef nemen; nu de beruchte moordenaars Cora en Casey waren ter dood gebragt, zouden ook alle verdere misdadigers gestraft worden. De gouverneur stemde echter met de handelingen van het commité niet in, noemende die onwettig en strijdig met den geregelden loop der wetten.

BRITSCH-INDIE.

Als een bewijs van het verderfelijk stelsel, hetwelk de Hoeys, of zoogenaamde Chinesche bondgenootschappen, aanmoedigen, verhaalt de *Straits Guardian* van 13 September jl., het volgende feit.

Laatsleden Zaturdag, des voormiddags tusschen 9 en 10 ure, vervoegden zich drie Chinezen ten policie kantore, zich beklagende, dat zij door sommige lieden van het huis No. 1, Amoy straat, zijn aangevallen en mishandeld.

Constabel Hallnum, een policie-beambte van groote activiteit, begaf zich onverwijld naar de aangeduide plaats en vond zekeren Wong Ah Kiam, die het huis in huur had, omringd van 50 of 60 Chinezen, voor het grootste gedeelte gewapend met knuppels, de voornaamste wapenen van de hemellingen in oproer.

Men deed onmiddelijk onderzoek naar het geschil, en Wong Ah Kiam verklaarde, dat hij, en niet de aanklagers de beleedigde partij was, dat hij door leden van andere genootschappen was aangevallen en geslagen, en dat hij zijne vrienden om zich had geroepen, om hun het leed, hem wedervaren, te vertellen.

Constabel Hallnum nam die uitlegging van de zaak aan, dreef de zamengeschoolde Chinezen uiteen, begaf zich naar het policie bureau en bragt klagte in tegen Wong Ah Kiam, en de heer Dunman de zaak van geen groot belang beschouwende, heeft, tot groote verwondering van den hemelling, hem beboet met 1000 dollars, onder borgstelling van twee borgen van 500 dollars ieder.

Aldus werd een opstand voorkomen, welks ernstige gevolgen wij (*Strait Guardian*) verklaren niet in staat te zijn te beschrijven.

De *Straits Times* vraagt, of er geen gevaar wordt gezien in deze geheime genootschappen, die zich vermeten, zelven hun regt uit te oefenen, en aan hunnen wraak den vrijen loop geven, zonder zich te bekommeren over het algemeen belang?

Voor onze lezers, die met de geschiedenis van ons eiland minder bekend zijn, — gaat dat blad voort, — mogen wij hier bijvoegen, dat zelfs de huizen van Europeanen aanvallen van Chinesche Hoey's hebben moeten doorstaan, en wat nog meer zegt, uitgeplunderd zijn, en zulks ongeacht de hardnekkige verdediging van derzelver bewoners, getuige daarvan, de aanval op het huis van wijlen T. Hewertson, op Elisabeth's heuvel, Tanghuy, door meer dan 200 dier booswichten.

AUSTRALIE.

De *Sydney Morning Herald* van 5 Julij bevat het volgende uitgebreide verhaal van eenen vreeselijken moord, op het Woadlark eiland gepleegd.

In de laatste weken werd te Sydney het berigt ontvangen van een dier vreeselijke moorden, waarvan de annalen des handels op de Zuidzee eilanden maar al te veel voorbeelden opleveren.

Thans geeft het weder eenen gruwelijken moord, gepleegd op vijftien personen; een van hen was een Italiaansche zendeling, en de overige veertien, — de gezagvoerder en manschappen van de brik *Gazella* — waren Britsche onderdanen. Het tafereel van deze wandaad was Woadlark eiland: een eiland, van eene aanmerkelijke uitgestrektheid, nabij de Z. O. punt van nieuw Guinea; de daders daarvan waren de inboorlingen van dat eiland, onder wie dit zendelingschap, waartoe de om het leven gebragte priester behoorde, gedurende acht jaren, — en de gruwelijke daad op dezen gepleegd bewijst met welke gunstige gevolgen, — heeft gearbeid.

In Augustus ll zeilde van hier de *Gazette* met nieuwen aanvoer voor het zendelingschap op Woadlark eiland. Door den ziekelijken toestand der zendelingen en verschillende andere redenen, werd aanvankelijk het vertrek der zendelingen opgegeven, en ze kwamen al daar eerst aan toen de *Gazella* reeds was uitgezeild. Intusschen bereikte de *Gazella* hare bestemming, doch naderde te digt een rif, zoodat zij op den wal stootte en verongelukte. De Woadlark eilanders hebben het zich tot eene gewoonte gemaakt, om de op hunne kusten verongelukte schepen te plunderen, en de opvarenden om te brengen. Al de lieden van drie naastliggende dorpen, en juist die, alwaar de zendelingen gevestigd waren, vereenigden zich om het vaartuig af te loopen en al wat zich aan boord bevond van het leven te berooven. Het ongelukkige schip werd door die woestelingen omsingeld, die, met verborgen tomahawks, teekenen van vriendschap en deelneming gaven. Al de opvarenden van de *Gazella* werden vermoord, zonder dat zij eenigen wederstand konden bieden; alleen moet een der aanvallers door eenen matroos ter neer geworpen zijn.

Men had aan boord geene aanstalten tot verdediging gemaakt, eensdeels door de verwarring, die er ten gevolge der schipbreuk heerschte en anderdeels, omdat men in den waan verkeerde, dat de zendelingen zich nog op het eiland bevonden, en in staat waren om deze rusteloose wilden in bedwang te houden. Dit vond plaats in September. De reden, waarom van het ongeval niet vroeger werd vernomen, was, dat de autoriteit te Sydney geloofde, dat de *Gazella* in volle zee was vergaan, en dus weigerde, om een vaartuig uit te zenden ter harer opsporing. Vrienden van den vermaarden Italiaanschen zendeling rustten daartoe echter eene kleine schoener de *Favorite* uit, die, na, gelukkig aan eenen vijandelijken aanval van dezelfde eilanders te zijn ontsnapt, te Sydney de droeve mare bragt van het lot van de *Gazella* en van al hare opvarenden.

Het wrak van het vaartuig werd gezien en geconstateerd, en de bijzonderheden van den gruwelijken moord, bewaarheid door de inboorlingen zelven, van welke er een naar Sydney werd overgevoerd. De man werd strengelijk onderzocht, waardoor het verongelukken der *Gazella* en de moord, op de opvarenden gepleegd, maar al te zeer werden bewezen.

Op grond daarvan heeft het hooge hof dan ook aan den executeur van den kapitein Parkin van de *Gazella*, toegestaan, om diens boedel te aanvaarden.

De gemoederen zijn hierdoor zeer in beweging gebragt, en men drong er op aan, om een streng onderzoek op de plaats zelve te doen instellen, en de daders van dien moord eene welverdiende straf te doen ondergaan, om de eilanders in den vervolge af te schrikken van het plegen van zoodanige bloeddorstige misdaden. Deze is de derde maal, dat die eilanders zich hebben schuldig gemaakt aan moord van schipbreukelingen.

Eerst door het onderzoek naar dit ongeval van de *Gazella*, werd een der vroeger gepleegde moorden, namelijk die, op de opvarenden eener boot, bekend.

Het tegenwoordig bestuur trekt zich de zaak zeer aan, en is voornemens, ernstige maatregelen te nemen, zoodra H. M. stoomer *Juno* zal zijn gewapend.

Zoo als men verneemt, wordt dat vaartuig tegenwoordig gebezigd, om het vervoeren van de Pitcairn eilanders naar Norfolk eiland te bewaken, en het is niet onwaarschijnlijk, dat het zijnen togt verder zal uitstrekken naar de eilandengroep van centraal Polynesië, doch men denkt, dat dat vaartuig lang afwezig zal blijven.

Ingezonden Stukken.

CHERIBON, 4 *October* 1856.

Aan

de redactie van den Java-Bode.

WelEdele Heeren!

In No 79 van uw verdienstelijk blad van 1 October jl. is, uit de *Commercial Gazette* van Mauritius, dd. 24 Julij jl. overgenomen, dat door het bestuur van dat eiland eene premie was uitgeloofd van ƒ 24.000.— voor hem, die een voldoend middel aangeeft ter vernietiging van den Knager [Borer], het insect, dat zoo schadelijk was voor het suikerriet.

In het belang der suikerriet-planters van Mauritius dient, dat de Knager [Borer] wordt ontweken of het ontstaan van dit insect wordt voorgekomen, door bij het trassen van het riet geene andere dan geheel loshangende gele droege bladeren van het riet af te nemen en dat verder dit schadelijk insect voor de toekomst volkomen zal vernietigd worden, door telkens op den zelfden dag, of uiterlijk op den eerstvolgenden, dat het riet gesneden is, het afgesneden gedeelte van het veld, bij of na zonsondergang, rondom aan alle hoeken te gelijk in brand te doen steken.

Door hier uit te willen weiden over het ontstaan, het nadeel, de voortplanting, de werking, enz., van dit insect, zou ik over te veel ruimte in uw blad beschikken. In het algemeen belang der suikerriet-planters van Java, verzoek ik echter dit bovenstaande in uw geacht blad op te nemen.

UEd. Dv. Dienaar.

H. BERNARD.

Scheepsberigten.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum	*Vlag.*		*Namen der Schepen*	*Gezagvoerder*	*Van*	*Datum.*	*Agenten.*
Ochtober 4	Nederlandsch	schip	Vooruit	W. C. Kool	Rotterdam	27 Junij	van Ommeren, Rueb en co
» —	»	»	Goede Verwachting	de Vries	Amsterdam	18 »	Paine, Stricker en co.
» —	»	»	Maria Elise	M. van der Putte	»	28 »	E. Moormann en co.
» —	»	»	Nederland	T. Ruiter	Boston	23 »	G. Suermondt en co.
» —	Engelsch	bark	Gundreda	E Stembridge	Hongkong	14 Aug.	E. Moormann en co.
» —	»	schip	Rajah of Sarawak	S. Giles	China	. . .	Hunter, Houghton en co.
» 5	Nederlandsch	»	Pasaroean	Fallbrun	Pasaroean	29 Sept.	B. Kopersmit en co.
» —	»	»	Bato	Broeksmit	Indramayoe	3 Oct.	Maclaine, Watson en co.
» 6	Nederl Indisch	stooms.	Ambon	Hugenholtz	Padang	3 »	W. Cores de Vries
» —	Nederlandsch	schip	Delftshaven	O. Verheg	Hongkong	22 Aug.	de Weerdt, Ruyl en co.
» —	Nederl. Indisch	bark	Al Osmanie	Said Segaf	Padang	28 Sept.	B J. Jacobs.
» —	Nederlandsch	»	Baltimore	Poutkoke	Manilla.	. . .	B. Kopersmit en co.
» —	»	schip	Straat Balij	. . .	Soerabaya	. . .	E Moormann en co
» 7	»	bark	Rembrandt van Rhyn	. . .	Amsterdam	. . .	Hasger en Schuurman.
» —	Nederl. Indisch	»	Balhaer	. . .	Banjermassing.	. . .	D. N. Buys en. co.
» —	» »	»	Cheribon Paket	. . .	Cheribon	. . .	E Bedier.
» —	» »	stooms.	Koningin der Nederlanden	J. Prins	Soerabaya	. . .	Maclaine, Watson en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	*Vlag.*		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Oct. 5	Nederl. Indisch	stooms.	Langan Lamongan.	T. Deighton.	Samarang.
» —	Nederlandsch	bark	Oost-India Packet	W. Postma	Soerabaya.
» —	»	»	Samuel Hendriks	van der Geer	»
» —	»	»	Soolo.	P. C. v. d. Meulen	»
» —	»	»	Anjer	Biesthort	Makasser.
» —	»	»	Jan Schilders	C. Meyer	Cheribon.
» —	»	schip	Vijf Gebroeders	Tjeenk	Amsterdam.
» 6	Nederl. Indisch	bark	Sinjo	Kwee Samiang	Samarang.
» —	Nederlandsch	»	Maria Adolfina	A. Blom	Amsterdam.
» —	Nederl. Indisch	»	Yoesserien	Sech Baradja	Soerabaya.
» —	»	»	Rachmanie	Sech Osman	»
» —	»	schoen.	Emelie.	Eschauzier	Billiton.
» 7	Nederlandsch	bark	Kindendijk	Zwanenberg	Soerabaya.
» —	Nederl. Indisch	»	Indramayoe	Tan Tjinghiang	Palembang.
» 8	Nederlandsch	fregat	Staatsraad van Ewyck	F. de Winter	Samarang.
» —	Nederl. Indisch	schoen.	Harriet	Ballard	Cocos-Eiland.
» —	»	»	Fathool Hair	Said Molahilla	Soerabaya.
» —	»	»	Srie Palembang	Tjoa Tjintjoan	Palembang.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	bark	Maria Diederica *	A. van Marion.	Nederland.	Landberg, Bempoe de Sie en co.
»	»	Canton.	H J. Tweehuijs	Nederland	Tiedeman en van der Burg
»	bark	Senior	K L Swart	Golf van Perzie	C. Bahre en G. Kinder.
»	»	Henriette	J. M. van der Veen.	Nederland	»
»	bark	Anna *	H. Harmsz	California	G. Suermondt en co.
»	bark	Nederland *	Ruyter	. . .	»
»	»	Fortuna *	M. de Ligney	Sam. en Soerabaya	de Weerdt, Ruyl en co.
»	bark	Delftshaven	G. Verheij	. . .	
»	»	Gesina *	P. Burggraaf	. . .	Hasger en Schuurman.
»	fregat	Jan van Schaffelaar *	F. van Hees	Amsterdam	van Ommeren, Rueb en co.
»	»	Vooruit *	W. C. Kool	. . .	»
»	»	Bato *	W. F. Broeksmit.	Rotterdam	Maclaine, Watson en co.
»	schip	Pasoeroeang	Tulbrun.	Amsterdam	B. Kopersmit en co.
»	bark	Baltimore *	Poutkoke	Engeland	»
»	schip	Goede Verwachting.	de Vries	Nederland	Paine, Stricker en co.
»	schip	Straat Baly.	. . .	»	E. Moormann en co.
»	bark	Maria Elise *	M. van der Putte	Samarang.	»
Nederl. Indisch	»	Al Adanie *	Hadjie Hassan	Bandjermassing.	»
» »	bark	Kim Tekseng *	Kwee Tjoenseng	Soerabaya.	D. N. Buys en co.
» »	bark	Kim Henseng.	. . .	Cheribon.	»
» »	»	Sarsaal Mashoor	. . .	. . .	»
» »	bark	Alnoer *	Sech bin awab Said	Samarang.	B. J. Jacobs
» »	bark	Maria Antoinette *	Lebert	Samarang.	B. Kopersmit en co.
» »	»	Naga Laut *	Wentholt	»	»
Engelsch	bark	Crishna *	Sullion	Sydney	Hunter, Houghton en co.
»	schip	Radjah of Sarawak *	S. Giles	Bombaij	»
»	bark	Pazsjon *	E. Williams	Singapore.	Tiedeman en van der Burg.
»	»	Gundreda *	Stembridge	Nederland	E. Moormann en co.
»	»	Antogonist *	Blake	. . .	Busing, Schröder en co.
Zweedsch	schip	Oscar I	Morck	ter bevrachting	»
Amerikaansch	schip	Cijnthia *	Ballett	. . .	Paine, Stricker en co.
»	bark	David Brown *	Broadbarrij	China	Paine, Stricker en co.
Hanover	brik	Amisia	T. Arends	. . .	Metzendorff, Wilmans en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

In lading liggende Schepen te *Samarang*.

Vlag.		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederl. Indisch	bark	Bientang Anam	J. van Halstyn	. . .	
» »	»	Amsterdam	Mohamat Jasein	Singapore	Gezagvoerder.
Nederlandsch	»	Marinus Willem	P. van Duyn	Nederland	»
Nederl Indisch	schoen.	Hap Eng	Tan Eie	Riouw	Mac. Neill en co.
Engelsch	»	Eaido	Hadersak	Singapore	Gezagvoerder.
Nederlandsch	bark	Vyf Vrienden	C. Johan	. . .	»
Nederl Indisch	»	Djoedul Karim	Abdul Rassap	Pontianak	van Maanen en co.
Deensch	schip	Danmark	C. C Kock	China	Gezagvoerder.
Engelsch	»	Monarch	A. Melville	»	Wermuth en co.
Nederl Indisch	bark	Joen Goan	Oey Tjing Goan	Riouw.	Mac Neill en co.
Fransch	schip	Marie Gabrielle	Th Nicolas	Frankryk	Gezagvoerder.
Nederl Indisch	bark	Fatahool Moebarak	Mohamat Arip	Banjermassing	Doorepaal en co.
» »	»	Madinah	Hadjie Sedik	Batavia	Gezagvoerder.
» »	»	Alnoor Salim	Hadjie Amin	. . .	»
» »	schoen.	Machmoed	Mohamat Malik	. . .	»
» »	bark	Maas Denok	Anakoda Adam	. . .	»
Engelsch	»	Ashburton	A. King	Nederland	van den Broek en [illegible]
Zweedsch	»	Kroon Prinses	C. K. Bothen	»	Mac Neill en co.
Fransch	schip	Volney	D. Gigaud	Nantes	C. Dammits en co.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederl. Indisch	kotter	[illegible]	Bagong	Batavia	Gezagvoerder.
» »	schip	Nawan Mijesoor	J. C. Monteiro	Banka.	S. Achm. b. Jaf. Segaf
» »	bark	Bacht Mastora	Said Alie Alhabasij	Pont. Sam. en Singk.	Gezagvoerder.
» »	schoen.	Bintang Timoer	Tjim Koehsam.	Batavia	»
» »	bark	Tatas Banjarmassing	Serief Abdulla	Sumbawa	»

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Sept. 24	Ned.	bark Vyf Vrienden	C. Johan	Rotterdam.
» 25	N. I.	» Kiem Tiang Hoat	Goei Bingkiat	Batavia.
» —	Deens.	» Danmark	C. C Koch	Manilla.
» —	N. I.	brik Noorfol	Sech Bagawie.	Batavia.
» —	»	bark Djoedool Karim	Abdul Rassep.	Pontianak.
» 27	»	st. Langen Lamongan	T. Deighton	Batavia.
» —	»	schoen. Bliendj Sier Boelan	Tan Tik Boe.	Djoewana.
» —	Frans.	schip Marie Gabrielle	E Nicolas	Nantes.
» —	N. I.	bark Joen Goan	Oey Tjoen Goan	Riouw.
» 28	»	» Fatahool Moedarak.	Mohamat Arip	Batavia.
» 29	Eng.	schip Monarch	A. Melvill	»
» 30	N. I.	st. Koningin der Nederland.	J. Prins	»
Oct. 1	»	bark Madina	Hadjie Sedik	Soerabaya.
» —	Frans.	schip Volney	D. Gigand	»
» —	Eng.	schip Ashburton	A. King	Batavia.
» —	N. I.	schooner Machmoed	Mohamat Malik	Bandjermass.
» —	»	bark Alnoor Salim	Hadjie Amin	»
» —	»	» Maas Denok	Anakoda Adam	Pontianak.

Vertrokken Schepen van *Samarang*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Sept. 26	N. I.	bark Cornea	Kamalodin	Riouw.
» 27	Ned.	bark Vier Gebroeders	P, J. Haken	Soerabaya.
» 28	N. I.	» So-ootban	Sech Mohamat	Singapore.
» 29	»	brik Noorfol	Sech Bagawie	Balie.
» —	»	schoener Salim	Sech Drahim	Grissee.
» 30	Brem.	schip Anna Lange	J. D. Baschen	Batavia.
» —	Ned.	schip Doctrina et Amicitia	P. Haagsma	»
» —	N. I.	schip Amana Tulberie	Sech Bantak	Sumanap.
» —	»	brik Kiem Tiang Hoat	Goy Bing Kiat	Soerabaya.
» —	»	st. Langen Lamongan	T. Deighton	Batavia.
Oct. 1	»	bark Ellen	J. Winter	Cheribon.
» —	»	schoener Anis	Sech Badjardana	Banjermass
» —	»	st. Koningin der Nederland.	J. Prins	Soerabaya.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerder*	*Van*
Sept. 27	N. I.	schoener Bintang Timor	Tjiem Koensoen	Balie.
» —	»	bark Adenan	Kamaroedin	Grissee.
» 28	»	» Kiem Tjang Thaij	Tjoa Kow	Balie
» —	»	kotter Krabbe	Mardam	Pasoeroean.
» —	»	bark Maijmoon	Said Kasim	Batavia.
» —	»	schoener Mabrook.	Said Aloei	Banjermas.
» 29	Ned.	schip Minister Pahud	J. H. Pfeil	Batavia.
» 30	N. I.	stooms. Makassar.	J. H. Schmidt	»

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder*	*Naar*
Sept. 26	Eng.	schip Clarendon	D. Mc. Gregor	China.
» 25	Ned.	bark Ternate	A. G. Bosch	Banjarmass.
» —	»	» Vondel	B. Verhagen	Nederland.
» —	Portug.	» Maria Carlota	J. H Pereira	Macao.
» —	N. I.	kotter Little Tot	Katjoong	Pasoeroean.
» —	»	schoener Bella	Werio	Balie.
» 30	Ned.	bark Phoebus	C. F. Bock	Nederland.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA

van den 1 tot en met den 7 October 1856.

Met de Brem. schip *Anna Lange*, kapt *Raschen* de heer *G. W. von Ende*, van *Samarang*.

Met het Ned. schip *Maria Elisa* kapt. *van der Putte* de heeren *H. G. Munster, T W. de Rijk*, van *Amsterdam*.

Met de stooms. *Ambon* kapt. *Hugenholtz*, de heeren *Reed en familie. van der Schooad, Bar, Raden Pantje Gadiowah Dewar, Raden Aljo Bakma, Kamale.*

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA

van den 2 tot en met den 5 October 1856.

Met de stooms. *Langan Lamongan*, kapt *Deighton* de heeren *H J. Klinkert. Elisabeth en Zoon*, naar *Samarang*.

Met de N. I. schoen. *Emelie* kapt. *Eschauzier* de heeren, *J. H. J. Baron Sweerts de Landas.* naar *Billiton*.

Overland. de heeren *J. P. C. van der Mark*, naar *Tjiandjoer*.

Overland de heer *E. Vincent*, naar *Krawang*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den 22 tot en met den 26 Sept.* 1856.

AANVOER.

Van Tjicao per praauw sampang gez. div.
4730 pic. rijst. *Order*.

Van Mauk per praauw sampang gez. div.
3717 pic. rijst. *Order*.

Van Tjikadoe per praauw sampang gez. div.
300 pic. rijst. *Order*.

Van Cheribon per praauw sampang gez. div.
2922 pic. rijst. 29 do. olie. 23 do. aardappelen. *Order*.

Van Tegal per praauw Maijang gez. div.
853 pic. rijst. *Order*.

Van Krawang per praauw sampang gez. div.
2480 pic. rijst. *Order*.

Van Kramat per praauw sampang gez. div.
370 pic. rijst. *Order*.

Van Tanara per praauw sampang gez. div.
2070 pic. rijst. *Order*.

Van Tanara per praauw sampang gez. div.
870 pic. rijst. *Order*.

Van Gedong Gedee per praauw sampang gez. div.
420 pic. rijst. *Order*.

Van Pontang per praauw sampang gez. div.
550 pic. rijst. *Order*.

Van Pamanoekan per praauw Maijang gez. div.
2026 pic. rijst. *Order*.

Van Poeloegadong per praauw Papan gez. div.
200 pic. rijst. *Order*.

Van Tjeringien per praauw sampang gez.
275 pic. rijst. *Order*.

Van Pecalongan per ned. schip *Pateekan*, gez. Lim Ketjaing.
1902 $^{55}/_{100}$ pic. suiker. 6 do. koffij. 6 do. rijst. van *Ommeren Rueb en co.*

Van Calcutta per Eng. schip *Paragon*, gez. Williams. agt. Tiedeman en v. d. Burg.
1300 zakk. tarwe. 100 do. salpeter. 17 pakk. was. 1000 do. [illegible] 31 ks. casterolie. 1 do. snuif. 270 bn. goenie-zakken. *Gasper en co.*

Van Bandjermassing per ned. ind. schip *Aladonie*, gez. Hadjie Hassan. agt. Moormann en co.

38,926 boss. rotting. 21,900 ps. kadj. matten. 3940 ps. mal. matten. 659 planken. $46^{50}/_{100}$ pic. dammer. *Agenten.*

Van China per ned. schip *Gesina*, gez. Burggraaff. agt. Haager en Schuurman.

60 led. leggers. *Agenten.*
400 ks. gember. ....
3 ks. chin. goederen. *Bahre en Kinder.*
2 ks. boeken. 10 do. wijn. 1 do. soija. 3 do. diversen. *Anthing.*
24 ks. bier. *Order.*

Van Cheribon per ned. ind. schip *Jeneer*, gez. Seid Moh. bin Alie.

30 pic. dadels. $30^{25}/_{100}$ do. olie. *Gesage.*
$772^{80}/_{100}$ pic. suiker. ....
600 pic. rijst. *Oeij Tjengtjong.*
36 corg. bat. hoofddoeken. 123 corg. bat. slendangs. 28 do. do. kleedjes. 136 corg. bat. sarongs. 12 pic. boekoehout. 76/m. sigaren. 17,500 ps. sigaren. 150 koij. zout. 317 corg. doeken. *Lading voor Palembang.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Marata.

200 pic. rijst. *Order.*

Van Mauk per praauw sampang gez. div.

430 pic. rijst. *Order.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. div.

762 pic. rijst. *Order.*

Van Rotterdam per ned. ind. schip *Ottolina*, gez. Prange. agt. Maclaine Watson en co.

20 bn. manufacturen. *Bahre en Kinder.*
50 vn. messen. 4 ks. zeildoek. *Tolken Voget en co.*
60/1 led. leggers. 8 kn. wijn. *v. Ommeren Rueb en co.*
166 vs. boter. *Reijnst en Vinju.*
100 vs. boter. *G. Suermondt en co.*
4 ks. papier. *van Buren Noman en Kolff.*
9 ks. papier. *Andreas en co.*
30 ks. champagne. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
140 hammen. 8 vn. teer. 20 led. leggers. 11 ks. provisien. 5 do. ansjovis. 8 vogelkooijen. *Order.*

Van Nederland per ned. schip *Catharina Maria*, gez. Botten. agt. v. Ommeren Rueb en co.

100 kn. bier. *Maclaine Watson en co.*
400 kn. bier. *Order.*

Van Schiedam per ned. schip *Anna*, gez. Harms. agt. G. Suermondt en co.

25 leggers. 60 vs. azijn. *Agenten.*

Van Buenos Ayres per Br. schip *Antonita*, gez. Brandt. agt. Jacometti en co.

1 doos zilver. 7180 ps. mex. dollars. 86 vn. spek. 1 ps. laken. 66 bn. hooi. 107 ossen tongen. 16 zakk. zout. 775 kn. genever. *Order.*

Van Amsterdam per ned. schip *Fortuna*, gez. de Ligny. agt. de Weerdt Ruyl en co.

86 coll. manufact. 8 ks. hemden. 3 do. instrument. 2 do. boeken. *Gouvernement.*
13 ks. staal. 151 platen ijzer. 1 vat ijzer. 1 kt. diversen. 8 bn. dekens. 22 vn. klinknagels. 236 bn. koffij-zakken. 392 coll. manufacturen. 1 vat blad. zink. 1 kt. planten. *N. H. M.*
32 coll. verf en medicijnen. *Vlaming Kiebert.*
20 vn. bier. *de Fiennes en co.*
12 vn. wijn. *Metzendorff Wilmans en co.*
9 ks. manufact. 100 vs. boter. *Moormann en co.*
25 ks. likeur. 3 ks. brandkasten. *de Weerdt Ruyl en co.*
2 pakk. dekens. *v. Ommeren Rueb en co.*
4 coll. diversen. 7 do. koopmanschappen. *Kopersmit en co.*
2 ks. pleet en glaswerk. *John Pryce en co.*
251 vn. bier. 50 vs. loodwit. 3 roll. lood. 1 kt. koopmanschappen. 325 tonn. koolteer. 1 kt. manufacturen. *Order.*
60 coll. manufacturen. *Agenten.*
5 vn. bier. *de Sturler.*
26 vn. zw. teer. 100 hammen. *Gesage.*

Lading voor Samarang.

$12/_2$ pijp. bier. 75 kn. bier. 50 vn. bier. 15 ks. .... 1 verzegeldpakje. 1 kt. instrumenten.

Van Tegal en Pecalongan per ned. ind. schip *Almanseer*, gez. Said Alie bin Djen.

$661^{2}/_{100}$ pic. suiker. *Kopersmit en co.*
2 lantaarns. 1 anker. 23 blokken. 1 touw. *Sech Awab Jawas.*
$1^{1}/_{2}$ corg. kleedjes. *Gesage.*

Van Soerabaya en Samarang per ned. ind. stoomb. *Banda*, gez. Neijts. agt. Cores de Vries.

8 vn. vleesch. 1 keld. genever. 10 ps. sarongs. 3 ks. regaal. *Order.*
f 100,000.— zilv. munt. en eenige gouv. goederen. *Gouvernement.*
1 kt. kleedjes. 200 pr. muilen. 1 kt. kain pandjangs. 2 ks. sarongs. *Sech Moh. Bafadel.*
1 cod. plangies-doeken. *Goei Kengimn.*
303 zakk. dadels. 4 pakjes matten. *Nahapiet.*
13 pic. lijm. 20 do. djarak-olie. 3 ks. kleedjes. 9 ks. gedr. katoen. 1 do. wit katoen. 1 do. fluweel. 1 do. zijde handschoenen. 1 pakje monsters. *Sie Yostiang.*
12 bn. garens. *Adam en co.*
1 kt. zw. katoen. 1 do. geel katoen. 1 do. kleedjes. *Lim Seng.*

Van Samarang per ned. ind. schip *Alaeer*, gez. Sech Awab bin Awab Said.

2 bn. .... 1 kt. batiks. 22 pic. koffij. *Moormann en co.*
14 stell. wagen-tuigen. 400 pr. muilen. 40 do. schoenen. 300 ps. halsters. 2 cod. kain pandjangs. 2 do. doeken. 1 do. mutsen. *Maseira.*
8 pic. .... 2 do. medicijnen. 1 bendie tuig *Sech Moh. Bafadel.*
61 vs. verf. *Gebr. Reselje en co.*
31 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
4 tarcoens cognac. 2 ks. guininie. *de Fiennes en co.*
8 ks. misoa. 1 do. thee. 3 do. verf. 1 do. sarongs. $1^{20}/_{100}$ pic. zaad. *Tjia Kiokbie.*
190 zakk. dadels. *Joseph.*
12 ankers. *Adam en co.*
8 rotting-stoelen. *Nge Zimheng.*
17 pic. suiker. *Tjioe Kie.*

Van Bencoolen per ned. ind. schip *Fatheol Barie*, gez. Said Abdulla bin Achmat Habessij.

119 pic. dammer. 19 do. foelie. $5^{1}/_{2}$ do. koffij. 47 do. notenmuscaat. 10 pic. was. 30 do. koffij. 20 do. gomelastiek. 50 do. witte peper. $225^{66}/_{100}$ pic. zw. peper. 110 do. rotting. div. *Personen.*

Van Amsterdam per ned. schip *Anjer*, gez. Buisgent. agt. Paine Stricker en co.

592 coll. manufacturen. *N. H. M.*
3 ks. boeken. 3 do. lederwerk. 4 bn. laken. 10 kn. katoen. 8 do. hemden. 13 do. kleedingstukken. 200 bn. zakken. 38 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Lading voor Macasser.

108 kn. bier. 5 vn. bier. $10/_2$ pijp. bier. 47 vn. messen. 96 kn. geweren. 6200 ℔ staaf-ijzer. 60 vs. olie. 250 vs. boter. 22 ks. glaswerk. 35 ks. aardewerk. *N. H. M.*
300 keld. genever. 1 kt. petten en hoeden. 1 do. spiegels. 4 kist, 1 rol, 1 vat en 4 vs. diversen. 2 ps. gez. vleesch. 3 hammen. 7 coll. provisien. 1 kt. boeken. 24 ks. provisien. 10 vs. vleesch. *Order.*
6 ks. papier en 1 kt. zeildoek. *N. H. M.*

Van Havre per Fr. schip *Alphonce Nicolaas Cesard*, gez. Le Bosec. agt. G. Suermondt en co.

1 kt. diversen. *Tiedeman en v. d. Burg.*
20 vs. en 10 ks. specie. 295 kn. wijn. *G. Suermondt en co.*
5 coll. modewaren. *Oger, Freres.*
1 kt. diversen. *Fraser.*
2 ks. pafumerien. *Schmidt.*
13 bn. koopmanschappen. 9 ks. provisien. 3 do. koopmanschapp. 8 ks. meubelen. ....
50 md. bier. 31 ks. koopmanschapp. 2 do. provisien. *Order.*

Van Samarang per Brem. schip *Clemens*, gez. Hunteman. agt. Bahre en Kinder.

Lading voor de Golf v. Perzie.

30 pic. sapanhout. $5597^{62}/_{100}$ do. suiker. *N. H. M.*

Van Hamburg per ned. schip *Kinderdijk*, gez. Zwanenburg. agt. van Ommeren Rueb en co.

60 kn. glas en aardewerk. 2 kn. manufacturen. *Tolken Voget en co.*
7 kn. meubelen. 14 do. kramerijen. 2 do. ornementen. 1 vat halsters. *Andreas en co.*
17 kn. manufact. 9 do. kramerijen. 2 do. diversen. 4 bn. manufact. 15 vn. hagel. 200 do. loodwit. 10 kn. provisien. 8 do. kramerijen. *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. leder. 17 do. met. knoopen. 2 do. mousselines. 1 do. diversen. *Busing Schröder en co.*
1 kt. koopmanschappen. *Agenten.*
35 ks. glaswerk. 10 vn. verfwaren. 1 kt. inkt. 1 do. schrijfbehoeften. 2 do. naalden. 8 do. zeildoek. 92 vn. en 3 kn. verfwaren. 1 kt. en 5 bn. kurken. 2 kn. provisien. 25 do. olie. 3 do. diversen. 3 do. kramerijen. 1 do. koopmanschapp. 2 do. provisien. 2 bn. provisien. 1 kt. snuif. 1 do. koopmanschapp. *Metzendorff Wilmans en co.*
12 ks. manufact. 12 do. lampen. 1 do. kramerijen. *Bahre en Kinder.*
1 kt. manufact. 17 do. glas en aardewerk. 1 vat scheepsblokken. 2 bn. en 2 kn. manufact. 9 kn. glas en aardewerk. 6 do. manufacturen. 2 do. meubelen. 60 vn. krijt. 13 kn. terpentijn. 75 vn. en 3 oxh. bier. 180 kn. wijn. *Tolken Voget en co.*
60 kn. naalden. 4 do. diversen. 2 do. kramerijen. 1 vat lantaarns. 200 vn. loodwit. *Haager en Schuurman.*
1 kt. keukengereedschappen. *de Weerdt Ruyl en co.*

Van Soerabaya en Samarang per ned. ind. stoomb. *Ambon*, gez. Hugenholtz. agt. Cores de Vries.

1 kt. kleedjes. *Said aloei Satrie.*
6 ks. gev. katoen. *Hunter Houghton en co.*
6 kn. shertings. *Burt Mijrtle en co.*
79/m. java sigaren. 22 kn. wijn. *Order.*
10 ks. gedr. katoen. *Hunter Houghton en co.*

Van Samarang per ned. ind. stoomb. *Langen Lamongan*, gez. Deighton. agt. Maclaine Watson en co.

20 pic. djarak-olie. 3 ks. bat. goederen. 10/m. java sigaren. 1 kt. longcloths. 1 do. sarongs. 1 md. tuigen. 2 kn. batik. 2 coll. diversen. 2 ks. diversen. 1 do. leder. 1 kistje. 1 md. tuigen. 3 kn. katoenen. 1 kt. monsters. 1 ijskist. *Order.*
25 kn. diversen. *Gouvernement.*

Van Pecalongan en Cheribon per ned. ind. schip *Oeij Senjo*, gez. Kwee Samiang.

$140^{63}/_{100}$ pic. tabak. 3 ks. bat. kleedjes. $3^{1}/_{2}$ corg. bat. kleedjes. *Oeij Ie.*
$4791^{81}/_{100}$ pic. suiker. *Paine Stricker en co.*
405 pic. suiker. 413 do. rijst. *Oeij Tjengtjong.*
42 legg. arak. *Martin Dyce en co.*
3 ks. man. sigaren. 1 muurfontein. 1 schaal en gewigten. 119 zakk. dadels. *Pluton.*

Van Rotterdam per ned. schip *Maria Adolphina*, gez. Blom. agt. Moormann en co.

8 ks. manufacturen. *B. van Leeuwen en co.*
63 ks. manufact. 300 do. vensterglas. [illegible]
50 hammen. *Gesage.*

Lading voor Samarang.

350 ks. manufact. 11 do. suikerwerk. 4 do. diversen.

Van Singapore per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederl.*, gez. Prins. agt. Maclaine Watson en co.

5 coll. diversen. *N. H. M.*
10,000 sp. matten. 1 kt. goudgeld. *Martin Dyce en co.*
20,000 sp. matten. *G. Suermondt en co.*
5000 sp. matten. *Mc. Ewen en co.*
22,500 sp. matten. *Busing Schröder en co.*
31,149 sp. matten. *Metzendorff Wilmans en co.*
5 ks. zijde. *Said Aljufrij.*
20 kn. opium. *Mc. Ewen en co.*
2 ks. zijde. 1 do. diversen. *Sech Moh. Bafadel.*
29 ks. koopmanschappen. *Said Abdullah, Said Osman Mender en Said Moh. Say.*
8 coll. chin. goederen. *Tjoe Tjiatit.*
5 ks. chin. goederen. *Kang Kengtiong.*
5 ks. chin. goederen. *Nio Banghie.*
9 ks. zijde. *Tjia Kiokbie.*
200 ijzeren pannen. 9 coll. chin. goederen. *Lim Hoa.*
15 ks. manufacturen. *Said Awab Temimie.*
$918^{26}/_{100}$ pic. tin. *G. Suermondt en co.*
35 vn. olie. 391 roll. touw. 5 ks. opium. *Agenten.*
6 coll. houtwerk. *John Pryce en co.*
13 coll. manufacturen. *Moh. bin Salim Bavandit.*
3 ks. opium. 4 do. manufacturen. *Order.*
3000 ps. sp. matten. *Gasper en co.*

Van Bima per ned. ind. schip *Emelia*, gez. Eschauzier. agt. Hunter Houghton en co.

1 kt. hoofddoeken. 8 corg. parangs. 400 pic. rijst. *Order.*

Van Pasilian per praauw sampang gez. div.

2060 pic. rijst. *Order.*

Van Tjikarang per praauw sampang gez. div.

185 pic. rijst. *Order.*

Van Becassie per praauw sampang gez. div.

2655 pic. rijst. *Order.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. div.

9249 pic. rijst. *Order.*

UITVOER.

Naar Nederland via Tegal per ned. schip *Amalia Augusta*, gez. v. Marle. agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

600 pic. tin. 125 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Singapore per Eng. schip *Pestonjee Bomanjee*, gez. Grange. agt. Martin Dyce en co.

100,14 stav. ijzer. 80 boss. ijzer. 800 boss. nagel ijzer. 44 md. aardewerk. 118 coll. manufacturen. *Martin Dyce en co.*
55 coll. manufacturen. *Pitcairn Syme en co.*
3340 stav. ijzer. 86 coll. manufact. 310 vn. pik en teer. *Order.* Zijnde aan boord gebleven lading van Glasgow.
$60/_2$ legg. arak. *Adam en co.*
1 pic. vogelnestjes. 15 do. uijen. 12 do. katjang. 50 do. witte do. 1532 do. rijst. 3 corg. sarongs. 4 pic. staartpeper. *Tjia Kiokbie.*
691 stukk. koper. *Hunter Houghton en co.*
4300 ps. sp. matten. *Abdul Latiep.*

Naar Bremen per Eng. schip *Haltwhestle*, gez. Patterson. agt. Martin Dyce en co.

100 pic. rotting. $5102^{60}/_{100}$ do. suiker. *Mc. Neill en co.*
4000 pic. rijst. 1200 ps. buffelhuiden. 5 bn. kamfer. 3 kn. was. *Maclaine Watson en co.*
150 pic. gom dammer. 12 pic. zw. peper. *Tolken Voget en co.*

Naar Havre per Eng. schip *Napoleon III*, gez. Crawfurd. agt. Martin Dyce en co.

15,364 pic. rijst. 1722 do. padie. 89 do. rotting. *G. Suermondt en co.*
4 zakk. brood. 2 vn. brood. uit entrep. *Hunter Houghton en co.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Johanna Alida*, gez. Vesman. agt. Jacometti en co.

300 pic. tin. 175 do. rotting. $5833^{11}/_{100}$ do. suiker. $400^{000}/_{100}$ do. thee. 1915 do. koffij. *N. H. M.*
72 ks. kop. duiten. *Gouvernement.*
1 cronometer. uit entrep. *G. Suermondt en co.*

Naar Rotterdam per ned. schip *Amboratna*, gez. Buijkes. agt. G. Suermondt en co.

125 pic. rotting. 550 do. tin. $7002^{24}/_{100}$ do. suiker. 4991 do. koffij. $400^{220}/_{1000}$ do. thee. *N. H. M.*
1 kt. model-schoenen. *Gouvernement.*
10/m. man. sigaren. uit entrep. *Martin Dyce en co.*

Naar Kopenhagen per Deen. schip *Jean*, gez. Looft. agt. Bahre en Kinder.

6034 pic. rijst. 45 do. gomelastiek. [illegible] do. koffij. [illegible] do. bunseel 10 do. witte peper. 43 do. gom dammer. 27 do. lange peper. 30 do. cubeben. 2 do. notenmuscaat. 1 do foelie. 30 do. cassia. 30 rotting. 91 do. sapanhout. uit entrep. 10 ks. jap. was. 300 ps. buffelhuiden. 713 ℔ indigo. 30 balies kamfer. 10/m. man. sigaren. *Agenten.*

Naar Nederland via Passaroean per ned. schip *Johanna Maria Christina*, gez. Gerten. agt. Paine Stricker en co.

600 pic. tin. 120 do. rotting. *N. H. M.*

voor Passaroean.

10/1 led. vaten. *Agenten.*
6000 goenie zakken. *N. H. M.*

Naar Nederland via Pecalongan per ned. schip *Prins Veldmaarschalk*, gez. Imminuk. agt. G. Suermondt en co.

3260 n. m. steenkolen. *voor Pecalongan.*
100 pic. rotting. 300 do. tin. *N. H. M.*

Naar Nederland per ned. schip *Zeevaart*, gez. Zegel. agt. Kopersmit en co.

350 pic. tin. 80 do. rotting. $228^{70}/_{100}$ do. suiker. 7210 do. koffij. *N. H. M.*

Naar Nederland via Tjilatjap per ned. schip *Johanna Christina*, gez. Baumgarten. agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

1200 pic. tin. 1870 do. rotting. *N. H. M.*

Lading voor Tjilatjap.

1500 ps. goenie-zakken. *N. H. M.*
46 stav. ijzer. 93 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
5 kn. siroop. 1 do. lik en. 10/m. man. sigaren. 1 kt. bitter. 10 do. zeep. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
1 kt. suiker. 1 do. wijn. 1 vat bier. 1 kt. prov. en glaswerk. 2 vs. groentens. *van Riet en ter Gouw.*
25/m. man. sigaren. 1 kt. diversen. 6 do. roode wijn. 3 keld. genever. 2 kn. bitter. 1 do. madera. 2 do. cognac. 1 vat haantjes bier. 3 ks. wijn. 1 do. likeur. 1 do. champagne. *Louren en van Walcheren.*

Naar Soerabaya per ned. ind. schip *Matjmoen*, gez. Said Abd. Rachman bin Kasim Barhebe.

15 pic. was. *Coulster.*
13 coll. provisien. *Butja.*
24 vn. azijn. 8 ks. bat. goederen. *Adam en co.*
160 bn. drills. 14 ks. madapoll. uit entrep. 4 ks. ongebl. katoen. *Busing Schröder en co.*
10 ks. roode wijn. 3 do. [illegible] 1 aambeeld. 1 kt. [illegible] en co.
[illegible] pic. [illegible] *Butja en co.*
42 ks. ongebl. katoen. 20 bn. drills. 28 kn. wijn. *B. van Leeuwen en co.*
30 ks. man. sigaren. 25 ks. manufacturen. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
3 ks. gordijngoed. 10 do. gedr. katoen. uit entrep. *Burt Mijrtle en co.*
10 ks. rhijnwijn. *Reijnst en Vinju.*
36 st. meubelen. *Munder.*
2 ks. glaswerk. *van Riet en ter Gouw.*
75 kn. wijn. uit entrep. 10 ks. kaarsen. 6 do. zeep. 5 do. parfumerien. 80 do. wijn. 1 do. passement. *Bahre en Kinder.*
2 ks. kain pandjangs. uit entrep. *Moormann en co.*
31 ks. calicots. 1 do. zijdenwaren. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
54 ks. calicots. *de Weerdt Ruyl en co.*
5 bn. laken. *Martin Dyce en co.*
28 bn. goenie-zakken. 5/m. goenie-zakken. *Busing Schröder en co.*
2 dos. stoelen. *Munder.*
2 ks. div. kat. goederen. *Abd. Rachman en Said alawie Satrie.*
7 ks. bat. goederen. 3 do. laken. 2 do. passement. *B. van Leeuwen en co.*
200 pic. ijzer. 6 ks. katoenen. *Martin Dyce en co.*
40 pic. zw. peper. 3 ks. sarongs. 1 do. wit katoen. 2 bn. wollen dekens. *Said alawie Satrie.*
50/m. man. sigaren. 20 vn. rosijnen. 20 [illegible] *Andriesse en co.*
21 md. aardewerk. *Gasper en co.*
150 ks. roode wijn. uit entrep. *Metzendorff Wilmans en co.*
8 ks. zeildoek. uit entrep. 9 ks. wit katoen. *Moormann en co.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Willem I*, gez. Niedveld. agt. Suermondt en co.

550 pic. tin. 125 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Samarang en Bandjermassing per ned. ind. schip *Fatheol Moebarak*, gez. Moh. Ariep.

10 ks. wit katoen. 2 do. kain pandjangs. (200 md. bier. 37 ks. gedr. katoen. uit entrep.) *Moormann en co.*
6 ks. shertings. *Burt Mijrtle en co.*
8 kasten. 1 kt. stolpen. *Io Djisiong.*
9 jap. paijongs. 4 ps. leder. *Pa Maisa.*
1 wagen. *Oudart.*

Lading voor Bandjermassing.

1 kt. ginghams. *Moh. Tefrie.*
1 kt. slendangs. 1 do. papier. 1 pak jaconets. 1 kt. [illegible] pal. houtwerken. 10 ps. sirie-doosen. 5 [illegible] garen. 2 do. drills. $2^{1}/_{2}$ corg. slendangs. [illegible]

Lading voor [illegible]

25 vs. cropé-kruid. *Adam en co.*
129 ks. kat. goederen. 53 do. manufact. 1 pakje monsters. 1 bl. woll. dekens. $12/_2$ pijp. bier. 60 kn. bier. 18 ks. porcelein. 2 do. meubelen. 1 do. papier. 3 do. rhijnwijn. 2 do. kramerijen. 1 do. wijn. 5 do. wasdoek. 1 do. kop. ketels. 2 do. papier. 3 do. koopmanschappen. 1 do. boeken. 4 do. wijn. 1 vaatje boter. *Busing Schröder en co.*

Naar Cheribon per praauw sampang gez. Sedien.

10 keld. lijn olie. 6 vs. loodwit. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
17 ks. chitzen. 1 bl. garen. 1 do. tapijten. 60 pic. zw. ijzer. 6 vn. bier. 6 kn. dranken. 10 vs. boter. *Oeij Theen.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Johanna Maria*, gez. Overgaauw. agt. van Ommeren Rueb en co.

20 md. bier. *Aan boord gebleven lading.*
450 pic. tin. 110 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Soerabaya per ned. schip *Koninklijk Ned. IJacht Club*, gez. Jack. agt. van Ommeren Rueb en co.

50 hammen. *Aan boord gebleven lading.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.